NATIONAL LIBRARY
JUL 19 1973
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

B103/E/45/1

VAPAUS

ILMESTYY KESKIVIIKKOISIN
PERUSTETTU 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

Second class mail registration No. 1676 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario P3E 4N3

No. 27 — Vol. LVII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Keskiviikko, heinäk. 4 p. — Wed., July 4, 1973

Etyk-kokous alkoi Helsingissä eilen

Ulkoministerien kokous sai hyvän alun – ulkoministeri Sharp; taantumusvoimat rynnistävät yhä Chilessä

Helsinki. — Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssi (Etyk) pyörähti suunnitelmien mukaisesti käyntiin Helsingin Finlandiatalossa tiistaina, heinäkuun 3 pnä. Kokoukseen osallistuu 35:n Euroopan maan sekä Yhdysvaltain ja Canadan ulkoministerit.

Kokouksen avasi ulkoministeri Ahti Karjalainen. Hienon tervehdyspuheen piti isäntämaan puolesta Suomen tasavallan presidentti Urho Kekkonen. Yhdistyneet Kansakunnat järjestön tervehdyksen ja onnentoivotuksen esitti pääsihteeri Kurt Waldheim.

Ensimmäisenä puhui avajaispäivänä Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko, joka vetosi sodan laittomaksi saattamisen sekä vallitsevien rajojen koskemattomuuden puolesta keinona idän ja lännen jännitystilanteen lieventämiseksi.

Puheensa yhteydessä mr Gromyko sanoi, että Euroopan maiden kesken tulevaisuudessa nousevat kiistat "on ratkaistava yksinomaan rauhanomaisin keinoin, sisältyen niihin neuvottelut, välitystoimenpiteet, sovittelu ja muut menetelmät mistä osapuolet keskenään sopivat".

Noin 50 minuuttia kestäneen puheensa yhteydessä mr Gromyko antoi tietää, että Neuvostoliito toivoo huipputason kokouksen sinetöivän tämän ulkoministerikokouksen suunnitelmat ja päätökset.

Ensimmäisenä kokouspäivänä hyväksyttiin työjärjestys ja myös menettelytapasäännöt. Työjärjestyksessä on:

— Euroopan turvallisuuskysymykset. sisältyen niihin menetelmät idän ja lännen luottamuksellisuus ja ehdotukset kiistojen ratkaisemiseksi rauhanomaisin keinoin.

— Yhteistoiminta humaanisella alalla, sisältyen siihen inhimilliset yhteydet ja tietojen sekä kulttuuri- ja opetusalan vaihtojen lisääminen.

— Yhteistoiminta taloudellisella, tieteellisellä, teknillisellä alalla ja elinympäristökysymyksissä.

Mr. Gromykon puheesta antamansa lausunnon yhteydessä Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp sanoi katsovansa, että Etyk-kokous sai lupaavan alun. "Yleisesti puhuen katson, että Gromykon puhe loi hyvän perustan" hän sanoi selittäen, ettei hän luonnollisesti hyväksy kaikkia Gromykon esityksiä.

CHILEN TAANTUMUS RYNNISTÄÄ EDELEEN

Santiago. — Chilen hallituksen 15 ministeriä erosi tiistaina antaakseen presidentti Salvador Allendelle mahdollisuuden hallituksensa lujittamiseen.

Tämä toimenpide hallituksen uusimisen hyväksi tuli viikon päivät kestäneen taantumusvoimien hyökkäilyn seurauksena. Viime perjantaina noin sata toisen panssarirykmentin sotilasta aloitti hyökkäysoperaation maan puolustusministeriöä ja presidentin palatsia vastaan käyttäen aseinaan tankkeja ja automaattiaseita. Tämä kaappausyritys tukahdutettiin kuitenkin alkuunsa. Tapahtuman johdosta julistettiin maa poikkeustilaan.

Viikon vaihteessa saatiin myös tietää, että El Tenientessa olevan suuren kuparikaivoksen työläisten 76 päivää kestänyt lakko on sovittu. Saatujen tietojen mukaan oikeistovoimat käyttivät ovelasti manipuloiden tätä lakkoa hyväkseen Allenden vasemmistolaista hallitusta vastaan.

Lakon on laskettu aiheuttaneen Chilelle noin $60 miljoonan menetykset. Lakko sovittiin hallituksen suostumalla noin 40-prosenttisesti kaivosmiesten palkkavaatimuksiin.

E-afrikkalaisryhmä vaatii poliittista muutosta parempaan

Johannesburg. — Ryhmä "ei-poliittisia valkoihoisia" kuten on selitetty, mukaanlukien akateemikkoja, liikemiehiä ja urheilijoita, on muodostanut uuden liikkeen mikä vaatii poliittisia muutoksia Etelä-Afrikassa ja liberaalisempaa asennoitumista rotukysymyksessä. Pääministeri John Vorsterin mukaan tämän ryhmän päätavoitteena on vain hyökkäys hallitusta vastaan. Ryhmään kuuluu tunnetun sydänsiirto-spesialistin veli Marius Barnard, sydänkirurgi hänkin, sekä Etelä-Afrikan asevoimien entinen komentaja, kenraali Rudolph Hiesstra.

Useat huomatut liikemiehet ja urheilijat tukevat tätä uutta liikettä mikä tunnetaan Verligte-Afrikaans for Enlightened Action Front-nimellä.

Karhujen raatelema pari toipumassa

Banff, Alta. — Sairaalaviranomaiset tiedoittavat, että viime lauantaina karhun raatelemaksi kämppänsä lähettyvillä Bon Valleyssa joutunut pari on tyydyttävässä kunnossa.

Poliisien kertoman mukaan karhu oli repinyt riekaleiksi purjehdusvene-teltan noin 25 mailia Trans-Canada maantiestä etelään.

Karhujen hyökkäyksen kohteeksi joutunut pari on Ernest Arndt Nova Scotiasta ja Evelyn Leach Oldsista, Alta.

"KOMPROMISSI" JATKAA POMMITUSTA EDELLEEN

USAn kongressi siunasi Kambodzhan pommituksen elokuun 15 päivään asti

San Clemente, Kalif. — Presidentti Richard Nixon allekirjoitti perjantaina lain, jonka perusteella Kambodzhan pommitus jatkuu ainakin elokuun 15 päivään asti. Presidentti varoitti kuitenkin, että pommitus voi jatkua sitäkin kauemman, jos hän ei "voita rauhaa" siihen mennessä.

USAn edustajahuone hyväksyi edellisenä päivänä — torstaina — Valkoisen talon "kompromissiehdotuksen" jonka mukaan Kambodzhan pommitukselle annetaan kongressin siunaus elokuun 15 päivään asti.

Samanlaisen "kompromissin" hyväksyi äänin 15—2 senaatin ulkoasiain valiokunta, missä vain senaattori Mike Mansfield ja Edmund Muskie äänestivät edelleen pommituksen hetikohtaisen lopettamisen puolesta.

Presidentti Nixon eittosi noin viikkoa aikaisemmin kongressin hyväksymän lain muutosehdotuksen, jonka mukaan hallitukselta olisi kielletty varojen käyttö Kambodzhan pommituksen jatkamiseksi.

Nyt tehty Valkoisen talon ja kongressin kompromissi johti siihen, että presidentti allekirjoitti alkuperäisen lain ja myös sen muutosehdotuksen sillä perusteella kun kongressi suostui Kambodhan pommituksen jatkamiseen elokuun 15 päivään asti.

Tiistaiaamuna Washingtonissa julkaistujen tietojen mukaan Yhdysvaltain ilmavoimat ovat lisänneet noin 50-prosenttisesti Kambodzhan pommitusta. Nyt suoritetaan yli 200 pommitushyökkäystä päivittäin, selitti Pentagonin eräs puhemies, väittäen kuitenkin, ettei tälä pommituksen lisääntymisellä ole yhteyttä siihen, kun Valkoinen talo ja kongressi sopivat Kambodzhan pommituksen lopettamisesta elok. puolivälissä.

Senaattori Stuart Symington sanoi sunnuntaina arvelevansa, että edellämainittuun kompromissipäätökseen voi sisältyä myös se, että kongressi evää määrärahojen myöntämisen elokuun 15-päivästä lukien Laosissa olevilta palkkasotureilta.

Yhdysvaltain CIA:lla on Laosissa ryhmiä. Se (CIA) rahoittaa myös Laosissa olevia Thaimaan sotilaita ja Meo-heimon ryhmiä, joita yhteenlaskien yleisesti puhuen pidetään Laosin oikeistohallituksen asevoimien runkona.

Senaattori Symingtonin arvelujen mukaan Laosissa on 17,000 miestä Thaimaan armeijasta.

Brittiläinen fregatti uhkasi islantilaisalusta

Reykjavik. — Brittiläinen sotalaiva (fregatti) Leopard suuntasi tykkinsä sunnuntaina islantilaista tykkivenettä Aegiria kohti ja uhkasi aloittaa amunnan, selitettiin islantilaispiireistä.

Tämä tapaus oli Islannin 50-mailisella kalastusalueella sen jälkeen kun mainittu tykkivene ampui pelkillä paukkupanoksilla länsisaksalaista troolaria Teutonia kohti, joka oli kalastamassa noin 8 mailia Islannin 50-mailisen kalastusvesirajan sisäpuolella.

Länsisaksalainen tukilaiva Fridtjof oli lähellä mutta Aegier varoitti, että sen ei tule sekantua asiaan. Pian tämän jälkeen Britannian Leopard suuntasi tykkinsä islantilaislaivaa kohti ja uhkasi ammunnan aloittamisella.

MITCHEL "HEITETTÄNEE SIKOJEN" SYÖTÄVÄKSI

Mielipidetutkimuksen mukaan ainoastaan 24 pros. amerikkalaisista luottaa Nixonin sanaan

Valkoinen talo muutti torstaina Watergate-selostustaan ja sanoi, että John Dean on salaamisyrityksen pääosan viejä, ja että John Mitchell on salavehkeillyt alusta alkaen.

Washingtonista torstaina tulleitten uutistietojen mukaan Valkoinen talo ei anna enää puolustustaan monelle aiemmin korkeissa asemissa olleille henkilöille, lukeutuen heihin entinen oikeusministeri Mitchell, joka on ollut presidentti Nixonin ystävä, lakimieskumppani ja vaalikampanjan manageri. Mitchellin vuoro on tulla Watergate-jutun kuulusteluun sen jälkeen kun Deanin kuulustelu päättyy.

Valkoisen talon uudessa lausunnossa sanotaan Mitchellia Deanin suojelijaksi ("patron"). Tämän Valkoisen talon uuden ja yleensä kovin hataraksi sanotun lausunnon esitti Deanin kuulustelutilaisuudessa senaattori Daniel Inouye (Hawaiji).

Sen laatijaksi ilmoitettiin Fred Buzhardt, joka jätti paikkansa Pentagonissa ryhtyäkseen Valkoisessa talossa hoitamaan Deanin entisiä tehtäviä.

New Yorkista saatujen tietojen mukaan Harris-järjestön mielipidetutkimuksessa on todettu, että presidentti Richard Nixonin luotettavaisuus on Watergate-asiassa edelleen laskenut amerikkalaisten silmissä.

Kesäkuun tutkimuksen perusteella vain 24 prosenttia ilmoitti luottavansa presidenttiin. 65 prosenttia antoi kielteisen vastauksen ja 11 prosenttia jätti kantansa määrittelemättä.

Toukokuussa suoritetun tutkimuksen perusteella saatiin 32% myönteisiä ja 57% kielteisiä vastauksia. Silloinkin oli 11 prosenttia epävarmalla kannalla.

Vaalireformilaki voi viivästyä

Ottawa. — Suunnitteilla oleva laki, mikä koskee vaalikampanjassa käytettävää rahasummien kontrollointia, saattaa lykkääntyä tärkeämpien lakiesitysten käsittelyn vuoksi, selitti parlamenttijohtaja Allan MacEachen alahuoneessa kesäkuun 27 pnä.

Vastatessaan NDP::n johtajan David Lewisin arvosteluun, MacEachen sanoi, että hän haluaisi tuoda mainitun lakiesityksen käsittelyyn viikon lopulla mutta paine on liian suuri toisten lakiesitysten vuoksi.

Laki, joka esiteltiin kesäkuun 22 pnä, on suunniteltu rajoittamaan tuhlausta kampanjan aikana. Suurimpien lahjoitusten antajain nimet on julkistettava ja vaalimainostusta kontrolloitava.

Mr. Lewis kysyi, että olisiko mahdollista tuoda se esille toisessa lukemisessa, ennen parlamentin kesälomalle lähtöä. Pääministeri Trudeau ilmoitti suosittelevansa sitä.

Lehdet eivät ilmestyneet

Ateena. — Kreikassa oli sunnuntaina ensimmäinen lakko vuodesta 1967 lähtien, jolloin "mustat everstit" suorittivat vallankaappauksen. Sanomalehti alan kirjaltajat lopettivat työn teon ja niin joutui pääkaupunki olemaan ilman lehtiä.

Kirjaltajien union 300 jäsentä vaatii 30-prosenttista palkkojen korotusta. Vallankaappauksesta lähtien vo'massa ollut sotatilalaki kieltää lakkojen järjestämisen Kreikassa.

Ranska kieltää kaksi järjestöä

Pariisi. — Ranskan hallitus on päättänyt kieltää kaksi äärilliikettä.

Toimintakielto koskee trotskilaiseksi uskottua liittoa ja äärioikeistolaista, uusfasistisena pidettyä Ordre Nouvcau (uusi järjestys) "ryhtiliikettä". Molemmat järjestöt ovat toistuvasti ottaneet yhteen keskenään ja poliisin kanssa.

SUURI KILPAJUOKSU HINTOJEN JA VOITTOJEN NOUSUN VÄLILLÄ

Ruokatavarain hinnat nousevat arviolta 10 prosenttia tänä vuonna; suuryhtiöiden voitot nousseet 30 prosenttia 3 kuukauden aikana

Viikon lopulla tiedoitettiin, että Canadan johtavien yhtiöiden voitot lisääntyivät kuluvan vuoden ensimmäisen kolmen kuukauden aikaan lähes 30-prosenttisesti verrattuna samaan aikaan edellisenä vuonna. Joillakin teollisuusaloissa ovat yhtiöiden voitot (verojen maksun jälkeen, kuten kerrotaan) nousseet peräti 2- ja 3-kertaisesti.

Samaan aikaan kerrottiin liittovaltion maatalousministeriön arvioineen, että ruokatavarain hinnat voivat tämän vuoden aikana nousta 10-prosenttia korkeimmiksi mitä ne olivat viime vuonna.

Maatalousministeriön selostuksen mukaan ruokatavarain hinnat kohosivat Canadassa tammi-toukokuun välisenä aikana peräti 11.7-prosenttisesti. Vuosivauhdin keskenkertaiseksi nousuksi arvellaan 8 prosenttia.

Tilastotiedot osoittavat, että ruokatavaroita käsittelevän ja valmistelevan (food processing) teollisuusalan voitot lisääntyivät kuluvan vuoden 3 ensimmäisen kuukauden aikana 54.6%:sti verrattuna tämän alan voittoihin vastaavana aikana vuosi sitten. Toisin sanoen, ruokatavarateollisuuslaitosten pienilukuinen omistajaryhmä rohmusi voitokseen ensimmäisen neljänneksen aikana tänä vuonna $1.54 jokaista dollaria kohti samalta ajalta viime vuonna.

296:n yhtiön voitot nousivat ensimmäisen neljänneksen aikana 29.8 prosenttisesti; vuonna 1971 yhtiöiden voitot lisääntyivät 16-prosenttisesti edelliseen vuoteen verraten. Vuoden 1972 kolmannen ja neljännen neljänneksen aikana niiden voitot nousivat 25 prosenttisesti.

Kaikkein valtavimmin nousivat kuitenkin paperi-, metsä-, rakennus- ja terästeollisuuden sekä kiinteimistöyhtiöiden voitot.

Paperi- ja metsäteollisuuden alalla olevan 18 yhtiön voitot lisääntyivät (3 kk aikana) 260-prosenttisesti; metallialan yhtiöiden voitot 138.1-prosenttisesti rakennus- ja rakennusaineteollisuuden voitot lisääntyivät 167.2-prosenttisesti.

Perjantaina Ottawasta saadun tiedon mukaan voima-asiain ministeri Donald Macdonald oli edellisenä iltana sanonut, että "canadalaiset saavat odottaa öljytuotteiden hintojen nopeata nousua vuoteen 1985 asti.

Saman lähteen mukaan maakaasun hinta nousee Ontariossa kotien omistajille 8 prosenttisesti ja teollisuuslaitoksille 20-prosenttisesti.

Samana päivänä julkaistujen tietojen mukaan amerikkalaisten valtaosalta omistaman öljyteollisuusalan (Western oils) voitot lisääntyivät 3 ensimmäisen kuukauden aikana 28.9 prosenttisesti ja pääasiassa maakaasua käsittelevien pipeline-yhtiöiden voitot 15.5-prosenttisesti.

Kuluttajien — tavallisten canadalaisten — kannalta tilanne näyttää lohduttomalta, mutta öljy ja kaasuyhtiöt voivat iloita sillä esimerkiksi liittohallituksen suorittaman tutkimuksen perusteella viime torstaina julkaistussa raportissa sanotaan, että "öljyn ja maakaasun hinta tulee enemmän kuin kaksinkertaistumaan vuoteen 1990 mennessä." — W.E.

Intiaanien on noudatettava riistalakeja

Ottawa. — Canadan ylioikeus teki torstaina äänin 4—3 päätöksen, jonka mukaan Albertan reservaatioalueilla asuvien intiaanien on noudatettava maakunnan lainlaatijakunnan hyväksymiä lakeja mukaan lukien riistalait.

Ylioikeus antoi tämän päätöksen vahvistamalla eräälle intiaanille Albertassa annetun tuomion suuren riistan luvattomasta metsästyksestä.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Ulkoministeri Mitchell Sharpin parlamenttisihteeri Pierre Bane myönsi alahuoneen istunnossa tiistaina, että Etelä-Vietnamissa kadoksissa olevat canadalaiskapteenit Ian Patten ja Fletcher Thomson olivat katoamishetkellä ei-virallisella matkalla, mutta hän väitti, että nämä miehet olivat kuitenkin "laillisessa toiminnassa". Hanoista tulleiden tietojen mukaan Vietnamin demokraattinen tasavalta on tässä yhteydessä arvostellut terävästi Canadan valtuuskuntaa sopimattomasta käyttäytymisestä.

Thunder Bay. — Osallistuttuaan aiemmin Prince Edward Islandin 100-vuotisjuhliin, kuningatar Elizabeth ja prinssi Philip olivat tiistaina pikavierailulla Thunder Bayssa, missä he saivat nähdä m.m. mäkihyppynäytöksen hiihtomäessä, missä käytettiin "muovilunta".

Toronto. — Yhdysvaltain dollari laski edelleen nopeassa tempossa maailman finanssimarkkinoilla Lontoossa, Brysselissä, Bonnissa, Pariisisa jne. Läni-Sakan noin 5-proenttisesti revalvoituun markkaan verraten Yhdysvaltain dollari noteerattiin tiistaina 2.3850 markaksi, vastaavan luvun oltua edellisenä iltana 2.3950. Yhdysvaltain dollarin arvo on Länsi-Saksan markkaan verraten laskenut 16-prosenttisesti viime toukokuusta lähtien.

Washington. — Yhdysvaltain laivasto ja armeija hylkäsi tiistaina eversti Theodore Guyn seitsemää sotavanki-kumppaniaan vastaan nostattamat syytökset huonosta käyttäytymisestä. Kahdeksasa syytetyistä teki muutama päivä sitten itsemurhan. Armeijan ja laivaston puhemiehet sanoivat syytteiden kumoamisen perustuvan "riittämättömiin" todistaja-ainehistoihin.

Lujempi asenne rikkureita kohtaan:

Työnantajilla ei ole yksin oikeutta lain rikkomiseen

Port Elgin. — "Jos työnantajat rikkovat lakia me menettelemme samalla tavalla", sanoi CLC:n johtokunnan varapresidentti Jean Beaudry viime sunnuntaina ja selitti, että ammattiyhdistysliikkeen jäsenten tulee olla valmiina astumaan laillisuusrajan yli jos se tulee tarpeelliseksi taisteltaessa työnantajain lakkojen rikkuritoimintaa vastaan.

Puhuen CLC:n kurssilla noin 150 ammattiyhdistysliikkeen jäsenelle mr Beaudry sanoi kuulleensa esityksiä päivän kestävän yleislakon järjestämisestä rikkuritoimintaa vastaan. Hän torjui kuitenkin tämän toimintamuodon selittäen, että CLClla ei ole valtuuksia tällaisen lakon järjestämiseen sillä ammattiyhdistysliitot päättävät omissa järjestöissään lakoista.

Toisaalta hän selitti, että Canadan ammattiyhdistysliike on nyt voimakkaammassa asemassa kuin koskaan ennen taistelussa rikkurointia vastaan.

Saman puheensa yhteydessä mr Beaudry kiinnitti huomiota myös CLC:n johdon ja CUPE:n (Canadian Union of Public Employees) väliseen kiistaan siitä, kun CLC aikoo aikaisemmista sopimuksista huolimatta ottaa jäsenyyteensä maakunnallisten toimenhaltijain yhdistykset ja unionit Albertasta, Prince Edward Islandista ja Newfoundlandista.

CUPE, jossa on noin 165,000 jäsentä on uhannut lopettaa jäsenmaksujen suorituksen CLClle jos viimeksimainittu hyväksyy edellämainitut maakuntajärjestöt jäsenyyteensä. Asia tulee CLC:n johtokunnan ratkaistavaksi heinäk. 11 pn kokouksessa. Jos mainitut maakuntajärjestöt hyväksytään jäseniksi, CLC saa silloin noin 150,000 uutta jäsentä mutta voi menettää CUPE:n 165,000 jäsentä.

KANSANVALLALLE HIENO VOITTO MANITOBASSA

Vaikka ylitsevuotavaa voittoa ei tullutkaan, kuten pääministeri Edward Schreyer ja eräät poliittiset kommentaattorit odottivat, niin NDP saavutti kuitenkin viime torstaina Manitoban vaaleissa entistä paremman, eli hyvin vakuuttavan vaalivoiton.

Kun huomioidaan lisäksi, että vanhat puolueet nostattivat aikaisemmin tunnustuksen "elämän ja kuoleman taistelusta" ja muodostivat winnipegilaisen lakimiehen William Palkin johdolla vanhojen puolueiden kokoomuksen, mikä esiintyi "Group for Good Government" nimellä ja nimitti kahdeksassatoista vaalipiirissä vain yhden vastaehdokkaan NDP:lle, niin siitä huolimatta NDP voitti nyt kaksi paikkaa enemmän kuin v. 1969 vaaleissa ja lisäsi äänimääränsä 38.1 prosentista noin 44 prosenttiin. "Good Government" oikeistokokoomus sai valituksi vain 7 18:sta ehdokkaastaan!

Lainlaatijakunnan 57:stä paikasta sai NDP 31 (edellisissä vaaleissa 29), konservatiivit 21 (20), liberaalit 5 (4). Social Credit ei saanut yhtään paikkaa (2) eivätkä itsenäiset (2).

Vakuuttavasta vaalivoitosta huolimatta pääministeri Schreyerin hallituksen kaksi ministeriä kärsi vaalitappion. Konservatiivit ja liberaalit saivat johtajansa valituksi.

Suunta vei kuitenkin vasemmalle, kuten työväen piireissä toivottiin. Se oli kansanvallan voitto rahavallasta.

Joidenkin tarkkailijain mielestä voitto olisi voinut olla vieläkin suurempi jos pääministeri Schreyer olisi ottanut lujemman asenteen y h t e i s kunnallisissa avainkysymyksissä. Sen sijaan, että hän olisi asettunut päättävästi monopolien harvainvaltaa vastaan, mr. Schreyer sanoi vaalikampanjan loppuvaiheessa, että hän "ei ole sosialisti" vaan länsimainen "sosialidemokraatti". Kun entinen liittohallituksen jäsen Eric Kierans ehdotti Manitoban kaivosteollisuuden kansallistamista, niin mr. Schreyerin kaivoministeri Sid. Green torjui tämän ehdotuksen.

Ja vasemmistolaisena "waffle" ryhmän jäsenenä tunnettu Cy Gonick oli niin pettynyt hallituksen pidättyväisyyteen, ettei hän ryhtynyt näissä vaaleissa enää ehdokkaaksi.

Tämäntapaisia seikkoja pidetään syynä siihen, ettei NDP:n hallitus saanut Manitobassa nyt niin suurta enemmistöä, kuin oli odotettu.

Tervetuloa SUURJUHLAAN, Sudburyyn ja Wanupiin, elokuun 3, 4 ja 5 pnä

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published once weekly: Wednesdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69, P3E 4N3
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Käänteentekevä sopimus

Kuten ennakolta odotettiin, Yhdysvaltain presidentin Richard Nixonin ja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteerin, Leonid Brezhnevin viikon päivät kestäneet neuvottelut ja niiden yhteydessä allekirjoitetut 9 sopimusta, sekä yhteinen tiedoke keskustelujen yleiskulusta, on saanut maailmanlaajuisesti suurta huomiota osakseen.

Vaikka ei haluttaisikaan verrata allekirjoitettujen sopimusten arvoa toisiinsa, niin tuskin erehdymme sanoessamme, että viikko sitten perjantaina allekirjoitettu sopimus ydinsodan estämiseksi edustaa huipentumaa näistä neuvotteluista, kuten sekä mr Brezhnev että mr Nixon ovat omalla tavallaan selostaneet.

Puhuen ydinsodan uhan vähentämiseen tähtäävästä sopimuksesta Neuvostoliiton hallituksen äänenkannattaja Izvestia määritteli sen "historiallisesti merkittäväksi käännekohdaksi kahden super-vallan suhteissa". Mainittu lehti kirjoitti:

"Kesäkuun 22. päivä vuonna 1973 on jäävä muistiimme päivänä, joka lopetti poliittisen häikäilemättömyyden ajan. Kaksi maailman vahvinta valtiota ovat vastakkaisista järjestelmistä ja ideologisista eroavaisuuksista huolimatta ohittaneet ydinsodan uhkaaman sotilaallisen vihamielisyyden ajan ja työskentelevät yhdessä ihmiskuntaa uhkaavan sodan hälventämiseksi."

Toronto Daily Star yritti istua jollakin tavoin aidalla: se myöntää näiden huippuneuvottelujen tulosten hyödyllisyyden ja toisaalta arvelee, että sopimukset ovat vain sopimuksia, mutta toteaa kuitenkin viikko sitten tiistaisessa toimituskirjoituksessaan, että tämä huippuneuvottelu "oli uusi tärkeä askel idän ja lännen rauhanomaisen suhtautumisen hyväksi".

Mielestämme realisemmin asiaan suhtautunut Globe and Mail viittasi viime keskiviikkoisessa toimituskirjoituksessaan tehtyjen sopimusten lukuisuuteen ja tärkeyteen, todeten lopuksi, että "luopumalla terrorin perustuvasta tasapaino-ohjelmasta kansainvälisissä suhteissa avattiin uusia toivekkaita mahdollisuuksia maailmalle . . ." Lehti totesi myös, että vihamielisyyksien lopettaminen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välitä tulee poistamaan ihmiskunnan suurimman vaaran — ydinsodan puhkeamismahdollisuuden.

Perjantaisen sopimuksen mukaan Yhdysvallat ja Neuvostoliitto sopivat, että niiden politiikan päämääränä on ydinsodan vaaran ja myös ydinaseen käyttämisen vaaran poistaminen. Toisin kuin viime vuonna Moskovassa tehty sopimus, nyt allekirjoitettulla sopimuksella ei ole mitään aikarajaa ja se astui voimaan allekirjoitushetkestä alkaen.

Samana päivänä allekirjoitettiin myös yleismaailmallisesti vaikuttava mutta erikoisesti ko. kahden maan suhteita lähentävä pöytäkirja Neuvostoliiton kaupallisen edustajiston perustamisesta Washingtoniin ja Yhdysvaltain kaupallisen toimiston perustamisen Moskovaan sekä pöytäkirja amerikkalais-neuvostoliittolaisen kauppakamarin perustamiseen liittyvistä kysymyksistä.

Maanantaina allekirjoitettu neuvottelujen lopputiedonanto on oikeastaan tiivistelmä tärkeimmistä neuvottelutuloksista, eli periaatteelliseen sopimuksen pääsystä ydinsodan estämistä, strategisten hyökkäysaseiden rajoittamista sekä Yhdyvaltojen ja Neuvostoliiton välisen kaupan lisäämistä koskevista kysymyksistä.

Sen lisäksi, että ydinsodan vaara vähenee näiden neuvottelujen johdosta, voidaan myös todeta, että NL:n ja USA:n väliset suhteet paranivat tuntuvasti, sillä allekirjoitettuihin sopimuksiin sisältyy paljon muutakin, mistä on yllä olevassa mainittu, esimerkiksi lentoliikenteen vilkastuttamissopimus kahden maan välillä jne. Toisaalta on ilmeistä, kuten mr Brezhnev ja mr Nixon ovat tähdentäneet, neuvottelujen yhteydessä ei tehty mitään salaisia sopimuksia mitään kolmansia maita vastaan.

Yhdysvaltalaiset ja canadalaiset oikeistopiirit ovat lehtikirjoitusten sekä radio- ja televisiokommenttien muodossa antaneet jo tietää, että nyt Washingtonissa tehdyillä sopimuksilla on myös "jarrumiehensä" — niitä joita ei jännitystilanteen lieventäminen miellytä joistakin poliittisista syistä ja luonnollisesti niitä, joiden rikkauksien lähteenä on jatkuvat sotatarvetilaukset.

Ilman muuta on kuitenkin selvää, että Washingtonin neuvottelujen yhteydessä allekirjoitettuja sopimuksia ja niiden johdosta annettuja lausuntoja tervehditään helpoituksen tuntein kautta maailman, eikä suinkaan vähiten Yhdysvalloissa ja Canadassa.

Asumisen "kalleudesta"

Liittohallituksen kaupunkiasiain ministeri Ron Basford ei esittänyt mitään ennenkuulumatonta kun hän toista viikkoa sitten Ottawassa sanoi, että asumismaksujen nykyistä nousuvauhtia "ei voida hyväksyä", ja edelleen, että asumisen maksutilanne on Canadassa nyt "sietämätön".

Kaikki työtätekevät canadalaiset ovat tietäneet nämä tosiasiat jo kauan sitten. Mutta siitä huolimatta mr Basford iski ajankohtaisesti aivan naulan kantaan kun hän kiinnitti kansallisesti huomiota tähän huutavan suureen pulmakysymykseen.

Mr. Basford ilmaisi aiheetomasti varauksen siitä, mihin tuloryhmään kuuluvilla on suurimpia vaikeuksia asumisen kalleudesta, mutta tästä inhimillisesti ymmärrettävistä vaikka ei luonnollisestikaan hyväksyttävästä haparoimisesta huolimatta hän oli perusolemukseltaan oikeassa siinäkin kun hän sanoi, että asumistilanne "on sietämätön" ei vain pienituloisten kohdalta, jotka ovat ehkä [illegible] (!) puristuksessa, vaan myös keskituloisten perheitten [illegible].

Mr. Basfordin diagnoosi eli "taudinmäärittely" on perusolemukseltaan oikea ja ajankohtainen, mutta hänen lääkkeensä saattavat olla aivan liian paljon vesitettyjä. Hän suositteli verotus[illegible] keinottelumielessä pidettävien tonttimaiden kehittä[illegible]tuksessa sekä eri hallitusportaiden maiden myymistä [illegible] tyydyttämiseksi. Siitä ei parta paljoakaan pauku.

[illegible] paljon parempi olisi — ja nykytilanteessa ei sen pienempää todellista hyötyä — jos keinottelijoilla olevat tonttimaat [illegible] niin, että niitä voidaan joko myydä halvalla hin[illegible] vuokrata kohtuullisilla ehdoilla omakotien rakentajille. [illegible] kalleutta" voitaisiin huojentaa siten, että liittohal[illegible] rakennusaineilta 12-prosenttisen myyntiveronsa ja [illegible]

ennenkaikkea siten, että omakotien kiinteimistökorko laskettaisiin nykyisestä 9—9½ prosentin huipputasosta kolmeen tai neljään prosenttiin.

LUETTELO VALKOISEN TALON "VIHOLLISISTA" JULKISUUTEEN

Viiwe keskiviikkona julkaistiin Washingtonissa osittainen luettelo Valkoisen talon poliittisista "vihollisista", lukeutuen heihin filminäyttelijä Paul Newman ja tummaihoinen kongressimies, jonka "heikkoutena on valkoihoiset naiset" sekä useita sanomalehtiä ja tunnettuja sanomalehtimiehiä.

Presidentti Richard Nixonin lainopillisen neuvonantajan toimesta erotettu John Dean on antanut Watergate-skandaalia tutkivalle senaatin komitealle asiakirjan, jota hän sanoo Valkoisen talon osittaiseksi luetteloksi "vihollisista", joita vastaan piti järjestettämän sellaisia vastatoimenpiteitä kuin esim. tuloveroilmoitusten tarkistus. Komitea julkaisi tämän luettelon keskiviikkona Deanin jatkaessa todistajalausuntojensa antamista.

Valkoisen talon entisen neuvonantajan Charles Colsonin valmistamaksi sanotussa luettelossa on näyttelijä Newmanista seuraava merkintä: "Radikaali-liberaalinen, suuresti McGarthyn yhteydessä 1968".

Sillä viitataan siihen kun Newman avusti Eugene McCarthyn nimityskampanjaa 1968. Lisäksi Newmanista sanotaan: "Käytetty tehokkaasti kansallisissa TV-mainoksissa. Mukana 1972."

Luettelossa on kaksi mustaihoista kongressimiestä, edustaja John Conyers (D. Mich.) ja Ronald Dellums (D. Kalif.).

Conyersista sanotaan: "Nousee nopeasti. Kehittymässä johtavaksi tummaihoiseksi Nixonin vastustajaksi" ja lisäksi tästä vanhapoikakongressimiehestä sanotaan: "hänen heikkoutenaan tiedetään olevan valkoihoiset naiset."

Dollumista, toisesta tummaihoisesta kongressimiehestä sanotaan, että hän saa laajakantoista tukea demokraattipuolueen senaattoreilta Edward Kennedyltä Massachusettissa ja John Tunneylta Kaliforniassa.

Entisestä kongressimiehestä Allard Lowensteinista (New York), joka vei johtava osaa kampanjassa presidentti Lyndon Johnsonin sivuuttamiseksi 1968, on maininta: "Johtava tekijä 18-vuotiaiden 'sivuuttakaa Johnson' kampanjassa mikä kehittyi 1968."

Luettelossa on myös useita huomattavia sanomalehtimiehiä mukaanlukien Columbia Broadcasting Systemin Daniel Schorr, jota kuvataan "todelliseksi viestintä-viholliseksi".

Washington Star-Newsin kolumnistin Mary McGroryn sanotaan kirjoittavan päivittäin "vihatkaa Nixonia artikkeleita".

Luettelossa on useita finanssimiehiä, jotka ovat antaneet suuria lahjoituksia demokraattipuolueelle. Siinä on sellaisia ammattiyhdistysjohtajia kuin Alexander Barkan, AFL-CIO poliittisen valistuskomitean kansallinen johtaja.

Valkoisen talon "mustalla listalla" on senaattorit Edward Kennedy, J. William Fulbright ja William Proxmire, Maailman pankin johtaja Robert McNamara ja USA:n entinen puolustusministeri Clark Clifford.

Paul Newmanin lisäksi mainitaan näyttelijättäret Jane Fonda, Barbara Streisand ja Carol Channing sekä säveltäjä Leonard Bernstein.

Tähän 207 nimeä käsittävään poliittiseen "kunnialistaan" on kelpuutettu myös New York Times, The Washington Post ja St. Louis Post-Dispatch sekä 16 eri järjestöä Black Pantherista National Education Associationiin asti.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Matti Haveri, Long Lake, Ont. täytti perjantaina, kesäkuun 22 pnä 74 vuotta.

Hilma Wanhala, Windsor, Ont. täyttää tiistaina, heinäkuun 10 pnä 77 vuotta.

Hilja Kaisla, Sudbury, Ont. täyttää lauantaina, heinäkuun 7 pnä 80 vuotta.

Hilma Kulmala, Sault Ste. Marie, Ont. täyttää lauantaina, heinäkuun 7 pnä 85 vuotta.

Fanny Hietala, Thunder Bay, Ont. täyttää sunnuntaina, heinäkuun 8 pnä 71 vuotta.

Alma Ranta, Whitefish, Ont. täyttää keskiviikkona, heinäkuun 11 pnä 71 vuotta.

Kalle Kujanpää, Toronto, Ont. täyttää torstaina, heinäkuun 12 pnä 76 vuotta.

Jalmari Miettinen, Sudbury, Ont. täyttää perjantaina, heinäkuun 13 pnä 65 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

BELL YHTIÖ SAI LUVAN KOROTTAA TAKSOJAAN

Liittohallituksen päätös "antaa" itäcanadalaisille $11.4 miljoonan lisälaskun

Ottawa. — Liittohallitus antoi keskiviikkona Bell Canada -yhtiölle luvan korottaa taksojaan neljännen kerran 3½ vuoden aikana.

Tutkittuaan asiaa kolmisen kuukautta tiedonantoasiain ministeri Gerard Pelletier antoi tiedon tästä päätöksestä ja joutui sen johdosta alahuoneen istunnossa heti NDP:n edustajain arvosteltavaksi.

Mr Pelletierin selostuksen mukaan hallitus oli karsinut noin 22 prosenttia pois siitä alustavasta taksojen korotusoikeudesta minkä Canadan transportti -komissioni Bell-yhtiölle myönsi kolmisen kuukautta sitten. Bell-yhtiö ilmaisi tyytyväisyyteä korotusoikeuteen.

Mr David Lewis myönsi, että taksojen alkuperäistä korotuslupaa on pienennetty, mutta "hallituksella pitäisi olla uskallusta ja rohkeutta" kieltää tämä korotus kokonaan, hän sanoi.

Hallituksen antama "lahja" tarkoittaa, että Bellin kuukausimaksut ja pitkän matkan puhelut ym. nousevat Ontariossa, Quebecissa, Labradorissa ja arktisen alueen itäosassa.

Dollareissa ja senteissä laskien siitä tuli mainittujen alueiden asukkaille ainakin $11.4 miljoonan lisämeno vuodessa, sillä tällä summalla nousee Bellin voitot taksojen korotuksen perusteella.

Mr Pelletier arvioi, että transporttikomitean aiemmin hyväksymän taksojen korotusluvan perusteella Bell olisi lisännyt voittojaan 14.6 miljoonalla.

Kuinka "oikeutettu' 'tai "epäoikeutettu" tämä päätös Bellin taksojen korottamisoikeuden myöntämiseksi on, se näkyy päällisin puolin yksinomaan siitä kun Bell Canadan voitot v. 1972 olivat $165,700,000 verrattuna $147,300,000 voittoon vuonna 1971!

Nyt toimeenpantava taksojen korotus takaa ilman muuta sen että Bellin huikean korkeat voitot nousevat yhä, ainakin edellämainitulla $11.4 miljoonan summalla!

MITÄ MUUT SANOVAT

NIXONIN "VIHOLLINEN" YLPEÄ KUNNIASTA

Washington. — "Schorr, Daniel. CBS. Todellinen tiedonantoalan vihollinen."

Daniel Schorr ei voinut peittää äänensä ylpeydentunnetta lukiessaan nimensä luettelosta (Valkoisen talon vihollisten luettelosta) toisten kirjeenvaihtajien ollessaan hänen ympärillään Watergaten asiain kuulustelupaikan ulkopuolella.

Mr. Schorr oli päässyt 20 ylimmän (vihollisen) joukkoon.

Työväenjohtajien, poliitikkojen, demokraattipuolueen, finanssitukijain ja toisten sanomalehtimiesten kanssa, hän oli välittömästi tässä kunnialuettelossa — Valkoisen talon v. 1971 laatimassa luettelossa poliittisista vihollisista . . .

207 nimeä käsittävässä "vihollisten" luettelossa on mm. New York Times, The Washington Post ja St. Louis Post-Dispatch lehdet sekä 16 ryhmää Black Panthersista National Education Associationiin asti. — Uutistieto, kesäkuun 28 pnä.

Vaalilakireformi kohtalaisine porsaan reikineen vaalimenojen kontrolloimiseksi ja vaalirahalahjoitusten julkaisemiseksi.

Pohjanmeren rannikon suojelua – kaksi penniä meriveden saastumista vastaan

Cuxhaven (DaD) — Pohjanmeri ei vielä ole tyystin saastunut, kuten niin monet virrat ja joet, mutta happivajausta alkaa olla, samoin liikaa fosforia ja rikkivetyä, suolaa ja mutaa. Saastetta on monenlaista — mm. linnut ja kalat kuolevat — ja rannikon maat kokevat tilanteen jo hälyttävänä. Nyt vaaditaan jo avomerellekin samoja suojatoimenpiteitä kuin sisävesille.

Lait eivät kuitenkaan synny kädenkäänteessä, joten monet luottavat omaan vapaaehtoiseen apuunsa. Aurichissa perustettiin "Schutzgemeinschaft Nordseeküste" — Pohjanmeren rannikon suojeluyhdistys, johon liittyi 57 kaupunkia, kuntaa, pitäjää ja liittoa. Tarkoituksena on ehkäistä Pohjanmeren saastuminen ja "kaatopaikkana" pitäminen. Yhdistyksen jäsenistöstä jokainen jäsen uhraa kaksi pfennigiä vuodessa hyvään tarkoitukseen. Tämä päälle kohden laskettu rahasumma tulee kaupunkien ja kuntien verepussista. Yhdistykset ja liikkeet antavat lahjoituksia tarkoitukseen.

Alkupääoma on 20,000 DM, jonka toivotaan huomattavasti kasvavan kahden suuren kaupungin ja osavaltion, Hampurin ja Bremenin liityttyä mukaan. Niitä kiinnostaa Pohjanmeren puhtaana pitäminen. Seuran johtajaksi kutsuttiin sosiaalidemokraatti George Peters Nordenista. Ensisijaisena on rannikkoseudun säilyttäminen terveellisenä elintilana asukkaille ja lomanviettäjille sekä myös alueen eläimistölle. Tieteellisin asiantuntijalausunnoin tuetaan neuvotteluja Bonnin hallituksen kanssa, jotta saataisiin aikaan pitkän tähtäyksen suunnitelma. Ensinnä on jarrutettava jätevesien laskua Pohjanmereen. Sitten seuraavat toimenpiteet tonttioikeuksien ja teollisuuden jätepulmien suhteen.

Pohjanmeren rannalla ei yksikään maa ole "puhdas kuin pulmunen". Kaikki pitävät merta kaatopaikkanaan. Se on valitettavasti tähän liian matala, eikä sen oma puhdistautumiskyky ole parhaita. Kahden pennin lahjoitukset ovat saaneet vastakaikua muissakin maissa kuin Länsi-Saksassa.

Useiden maiden merentutkijat toimittavat tarvittavia tietoja tilanteesta rannikkomaille. Kylpylöistä kerrotaan, että useina päivinä kesällä uiminen on kiellettävä öljysaasteen vuoksi. Hampurin hydrografisen laitoksen johtaja, professori Hans Ulrich Roll varoittaa vakavasti Pohjanmeren tilanteesta. Näihin vesiin virtaa kotitalouksien ja teollisuuksien jätevesiä, joita ei ole lainkaan tai vain puutteellisesti puhdistettu sekä tonneittain "kaatopaikan jätettä", joka epämiellyttävänä saasteena ajautuu uimarannoille.

Raimund Klinger

Rotusyrjinnän vastustajia teloitettiin

New York. — Etelä-Rhodesian rasistiviranomaiset ovat teloittaneet joukon rotusyrjintää vastustaneita afrikkalaisia isänmaanystäviä. YK:n dekolonisaatiokomitea on antanut tämän johdosta lausunnon, jossa esitetään voimakas paheksuminen suoritetun rikoksen johdosta ja tuomitaan se Smithin järjestelmän toteuttamana väkivaltana, Zimbabwen kansan perusoikeuksien polkemisena ja rikoksena koko ihmiskuntaa vastaan.

Komitea valittaa tässä yhteydessä syvästi Englannin hallituksen kielteistä asennoitumista YK:n Etelä-Rhodesiaa koskeviin päätöksiin ja kehoittaa sitä toimimaan viipymättä kaikin käytettävissä olevin keinoin laittoman rotusyrjintäjärjestelmän purkamiseksi. Komitea kehoitti myös YK:n turvallisuusneuvostoa ryhtymään asiassa tehokkaisiin YK:n sääntöjen mukaisiin toimiin.

PÄIVÄN PAKINA

VELJEILY PELOTTAA

Näin niin kuin puusta katsoen luulisi, että kaksi ynnä kaksi on neljä.

Asia ei kuitenkaan ole aivan näin mutkaton silloin kun sitä tutkitaan vähän yksityiskohtaisemmin.

Mainitunlaisen alkeiskoulun laskuesimerkin kaavaa seuraten meistä tavallisista nurisijoista tuntuu, kuten Suomen kansan viisaassa sananlaskussakin opetetaan, että "laiha sovinto on lihavaa riitaa parempi".

Mutta siinäkin on näkymätön kanto rekeä kaatamassa, sillä meille kerrotaan nyt muun ohella, että "veljeily" on poliittisen uskontunnustuksen mukaan ainakin yhtä paha synti kuin on katekismuksen mukaan huoruus ja muu jumalattomuus.

Mutta alkakaamme tämäkin juttu alusta. Vaikka näin:

AP:n Saigonista kesäkuun 23 päivänä lähettämän uutistiedon mukaan Etelä-Vietnamin eri osapuolet — Saigonin hallinto ja Etelä-Vietnamin väliaikainen vallankumoushallitus — eivät olleet siihen mennessä vieläkään päässeet yhteisymmärrykseen rauhansopimuksen täytäntöönpanosta.

Ja kuten tavallista, AP informoi meitä Saigonin hallinnon väitöksillä että "Vietkong on kohtuuton ja yrittää viivyttää yhteisen komissionin työtä". Totta on, että "asian tasapainottamiseksi" jutun yhteydessä kerrotaan myös Vietkongin (ei vallankumoushallituksen) puhemiehen sanoeen, että "Saigon on negatiivinen ja yrittää vältellä välirauhasopimuksen täytäntöön panoa."

Toisin sanoen — vika on puolin ja toisin, ottakaa selvää jos voitte.

Tässäkin on kuitenkin asia niin että tosiasia on tarua kummenpi.

Niinpä sitten tuli eräitä tietoja joista häkyy yleispiirtein puhuen mistä kenkä oikeastaan puristaa. Tunnettu sanomalehtimies James Anderson selosti Saigonista kesäkuun 25 pnä lähettämässään katsauksessa, että yhdysvaltalaiset nukkehallitsijat pelkäävät alaistensa "veljeilyä" muiden etelävietnamilaisten kanssa paljon enemmän kuin sielunvihollinen pelkää pyhää vettä.

Mutta poimikaamme nyt joitakin kohtia mr Andersonin laajahkosta katsauksesta.

. . . Etelä-Vietnamin sotilaskomentajat . . . pelkäävät, että ampumisen lopettamispäätös johtaa estottomaan (free-wheeling) veljeilyyn, sanoo mr Anderson.

Tämä on seikka, hän jatkaa, mikä on kohdattava, jos ampumisen lopettamissopimus todellisuudessa toteutuu, kuten nyt näyttää mahdolliselta . . .

Jos hiljaisuus jatkuu jonkun aikaa, silloin kiintyy huomio neuvottelupöytiin Pariisissa ja Saigonissa, missä Etelä-Vietnamin hallitus ja (Etelä-Vietnamin) Väliaikainen vallankumoushallitus ovat kuukausikaupalla tallanneet paikallaan hyvin tärkeiden kysymysten käsittelyssä.

Todellisena kysymyksenä on luonnollisesti Etelä-Vietnamin tulevaisuus . . .

Sotilaskomentajien asenne on tyypillinen.

Kumpikin osapuoli tuntuu olevan samaa mieltä siinä että laajakantoiset yhteydet niiden asevoimien välillä olisi eduksi kommunisteille . . . Vastakkaisten armeijoiden sotilaiden välillä on aina ollut joitakin yhteyksiä Vietnamin sodassa, missä Vietkong on aina sitä suosinut ja mitä Etelä-Vietnam (Saigon) on kurinpidollisesti vastustanut . . .

Ja mr Anderson esittää edelleen seuraavanlaisia helmiä

Kaukaisissa piilopaikoissa olevat sissijoukot ovat vähemmän alttiita propagandalle jota vastoin veljeily 6 kuukauden aikana voi vakavasti vaikuttaa Etelä-Vietnamin sotilaiden kurinalaisuuteen ja luotettavaisuuteen.

Etelä-Vietnamin eräs eversti sanoi äskettäin, että vaikka hän ei ole huolissaan vakituisesta armeijastaan, veljeily voi vaikuttaa vakavasti miliisijoukkoihin, jotka muodostavat toisen puolen asevoimista.

Pariisin rauhansopimus vaatii kuitenkin paikallisten komentajien kohtaamista kautta maan sopimuksen täytäntöönpanon hyväksi . . .

Näin mr Anderson "veljeilyn vaaroista" ja pulmista Saigonin nukkehallitsijain kohdalta. Paremmin kuin mitkään pitkät selostukset, hänen kuvauksensa osoittaa, miksi Saigonin hallinto pelkää, ei vain veljeilyä, vaan myös veljeilyyn johtavan rauhantilan vakiintumista.

— Kansäkoura.

VUOSIEN TAKAA

50 VUOTTA SITTEN:

SILLOIN OLIVAT SOSIALISTIT "MÖRKÖJÄ"

Rooma. — Italian hallitus on kieltäytynyt antamasta passeja radikaalisiin sosialisteihin kuuluville Matteotti ja Garibotti-nimisille parlamentin jäsenille, jotka olivat saaneet Englannin sosialisteilta kutsun saapua Lontoossa pidettävään konferenssiin Ruhrin kysymyksen johdosta. — Vapaus, uutistieto, heinäk. 5 p. 1923.

Sudburyn W.P. Suomalaisen osaston uuden talon avajaisjuhlat heinäkuun 7, 8 ja 9 pnä. Lauantain ohjelmassa "Barrikaadeilla" 4:ssä näyt. kirj. Niilo Terho; Sunnuntaina ohjelmatilaisuus ja maanantaina tanssit . . . paikkakunnan parhaimman orkesterin soitolla.

— Vapaus, ilmoitus, kesäkuun 30 p. 1923.

30 VUOTTA SITTEN:

"RAUHAN JA TURVALLISUUDEN TÄHDEN"

Ottawa. — Pääministeri King puhui torstaina alahuoneessa confederation 76. vuosipäivän johdosta. Hän sanoi, että Canada tulee täydellisesti osallistumaan sodanjälkeiseen maailmanjärjestykseen rauhan ja turvallisuuden tähden. Mutta hän varoitti samalla, että Canadan asukkaat tulevan vuoden aikana "saattavat joutua kokemaan suurempia vastuksia kuin kukaan tässä maassa on vielä joutunut kokemaan".

(Viitattuaan täten toisen rintaman avaamiseen Euroopassa ja sotaa seuraavaan aikakauteen mr. King jatkoi) ". . . Nykyisessä sodassa Canada nousee asemaan, joka yleensä tunnustetaan maailmanvallaksi. Tässä asemassa on sillä niin suuret edesvastuut, ettei sitä ole voitu ennen kuvitellakaan . . . Me olemme jo valmistuneet viemään täyttä osuutta niissä tehtävissä . . . Canada voi auttaa paremman maailman rakentamista . . ."

— Vapaus, uutistieto, heinäk. 3 p. 1943.

TIMMINSIN LIEPEILTÄ

South Porcupine. — Kesä on kauneimmillaan täällä ylämaissa ja kansa nauttii näistä puhtaiden järvien kesäisestä ihanuudesta. Uimiset, saunomiset sekä pienet kalareissut lisäävät kesän nautintoa. Myöskin rautatieyhtiö on aloittanut joka keväisen turistiliikenteen. Tämä reitti on Cochranesta pohjoiseen ja tunnetaan nimellä "Bolar Bear Express". Matkan pituus on sinne 180 mailin nurkilla ja pääteasema on jäämereen rannalla. Aseman nimi on Moosonee. Tälle huvimatkalle rautatieyhtiö kehoittaa lomalaisia liittymään. Lähtö tapahtuu Cocharanesta joka viikonpäivän aamuna ja takaisin tulo saman päivän iltana.

* * *

Pian tulee tämä Porcupinen järvikin uimakuntoon, sillä jätteiden puhdistuslaitosta laitetaan monessa paikassa samanaikaisesti. Likaviemäriin tulee 5 pumppulaitosta, jotka kaikki antavat vauhtia likavesien johtamisessa mailien päässä olevalle puhdistuslaitokselle, jota näin kansan kielellä voidaan sanoa vaikka "paskamyllyksi". Ja syksyyn mennessä kaikki pitäisi olla valmiina, joten ensi kesänä alkaa tämä vieressämme oleva järvi puhdistua kaikesta saastasta.

* * *

Kaikenlaista "rohmuamista" sitä koetetaan järjestää näille nykyihmisille. Eräs naishenkilö oli voittanut niistä Pepsi Cola pullojen korkeista saamilaan numeroilla ns. ruokatavarain "otto-oikeuden". 15 minuuttia sai heilua ja vielä hankkia kaksi apulaistakin eräässä täkäläisessä ruokatavaran ketjukaupassa. Viidentoista minuutin aikana he keräsivät $9,200 arvosta tavaraa ja kehuskelivat, että nyt on "lunssitarpeita" koko kesäksi!

* * *

KUOLON SAALISTA

Torstaina kesäk. 21 pnä nukkui ikuiseen uneensa Porcupinen yleisessä sairaalassa paikkakuntamme ja yleensä Pohjois-Ontarion pitkäaikainen asukas, tunnettu maanmiehemme, entinen kaivostyömies Lauri Järvi. Järvi oli syntynyt Ruovedellä ja oli kuollessaan vähän vaille 72 vuoden ikäinen. Vainajaa jäi lähinnä kaipaamaan vaimonsa Siiri, täällä Porcupinessa, ja tyttärensä Meimi (mrs Robert Brouillard) Sudbury, Ont., 4 lasten lasta ja 1 sisko Suomessa. Hautaus toissa lauantaina täkäläisestä Thomas hautaustoimistosta muodostui sukulaisten ja monilukuisen tuttava joukon hyvästijättötilaisuudeksi. Hautaustoimistossa ja kuppalamme uudella hautausmaalla ruumiin siunauksen toimitti luterilaisen seurakunnan pastori J. Paukkunen. Kantajina palvelivat Hannes Purra, R. Vuorimäki, Santeri Laine, Jalmar Mäkitalo, Nick Ranta ja Emil Hankila.

* * *

LAURIN MUISTOLLE

Lauri joka oli syntynyt Ruovedellä kuuluisan Pekkalan kartanon erään muonamiesperheen pojkana, joutui jo lapsesta alkaen hankkimaan leipänsä vieraiden töistä. Kertomasi mukaan kuljit paikasta toiseen joten leipäsi oli pieninä palasina maailmalla. Tuli vuosi 1918. Sinä yhdyit oman luokkasi riveihin, koska tunsit sen raskaan taakan hartioillasi, joka painoi Hämeen torppareita ja työväenluokan ihmisiä yleensä. Tovereittesi kera sinä hävisit taistelun ja jouduit olemaan punavankina, nälkäkuoleman partaalla. Vain hädin tuskin pelastuit nuoruusvoimiesi avulla.

Vankilasta päästyäsi siirryit siirtolaiseksi Canadaan, jossa teit yli neljäkymmentä vuotta työtä kovan "oorin" kaivosmiehenä. Tapasit elämäntoverin ja rakensit kodin, jossa kasvatit ainoan tyttäresi, — jonka perhe voi muistella vain hyvällä vaariaan pitkän aikaa.

Olit työteliäs maanmiehemme! Ja niiden työntäyteisten vuosien aikana sinä kuuluit monta kymmentä vuotta Canadan Suomalaiseen järjestöön, Kaivosmiesten Unioon ym. työväen rientoihin järjestöjesi mukana.

Olit lehtiemme Liekin ja Vapauden pitkäaikainen lukija. Rakastit niitä ja olit valmis uhraamaan oman roposi lehtien hyväksi. Kirjoittelithan Liekkiin mieltäkiinnostavia pakinoita usean vuoden ajan. Kirjoitustesi alla oli oma nimesi "Lauri".

Näin ollen kaipausta ei tunne vain sinun omat sukulaisesi, vaan suuri joukko Canadan suomalaisia, joiden tiet ovat monessa suhteessa samanlaisia. Olit tuttavani ja kunnon kansalainen! Olkoon viimeinen unesi rauhaisa ikilevon vuoteella.

— H.

Philip Bonossky:

MIETTEIDEN JA MUUTOSTEN AIKAA

Moninaiset ovat mielialat tämän päivän Amerikassa niiden tärkeiden ratkaisujen aattona, jotka mahdollisesti määräävät moniksi vuosiksi eteenpäin maailmantapahtumien kulun. Mutta silti ei tarvita erityistä poliittista tarkkanäköisyyttä arvaamaan, mistä ne pohjimmiltaan johtuvat. Paradoksaalista kyllä, syy on aika yksinkertainen.

Amerikan kansa on tällä hetkellä täynnä suuria toiveita mutta myös vakavia mietteitä: mahtavatko nuo toiveet toteutua . . . Mietteiden takana on melkoisesti katkeraa kokemusta. Yli 40 vuotta sitten tapahtui koko joukko valtiomiesten tapaamisia, ja vallitsi yleinen toivo kylmän sodan lähenemisestä loppuaan. Mutta sitten seurasi pitkä, loputtomalta vaikuttava, julma sota Vietnamissa, ihmisten tuhoutuminen lähi-idän autiomaissa.

Viimeksi kuluneina 10 vuotena amerikkalaiset ovat kokeneet useita miltei jatkuvia pettymyksiä toiveissaan, julmia iskuja, joiden kaikuja voi kuulla vielä tännänkin. Ne koettelemukset ovat jähmettäneet osan ja johtaneet toisen osan täydelliseen vieraantumiseen omasta yhteskuntarakenteesta, kolmannesta osasta on tullut kyynikkoja. Ja koko Amerikka on tullut tietoiseksi siitä, että se on menettänyt jotakin hyvin tärkeää kansallisluonteestaan. Se ei enää ole "mailman toivo" eikä vapauden majakka, niin kuin amerikkalaiset runoilijat sitä kerran kuvailivat vaan päinvastoin se ehkä kärsii syöpäkasvaimesta.

Maa, joka kerran joutui todistamaan presidentinmurhaa ja sitten katsoi kauhistuneena, miten murhasta syytetty tapettiin televisiokameroiden edessä; maa, joka näki, miten kylmäverisesti ammuttiin presidenttivainajan veli ja yhtä säälimättömästi murhattiin Amerikan neekeriväestön suuri johtaja; maa, joka näki vielä yhden presidenttiehdokkaan haavoittuvan salamurhaajan luodista ja jäävän halvaantuneeksi loppuiäkseen — tämä maa ei enää suhtaudu valtion asioihin yhtä varmasti ja kansallisluonteestaan ylpeänä kuin ehkä muutama vuosi sitten.

Amerikkaa on jo monta vuotta vaivannut voimakas ja painostava epävarmuuden ja pelon tunne— pelko tuntemattoman väkivallan edessä. Vuosikymmenet sellaista elämää ovat alentaneet monet jatkuvan levottomuuden tilaan. Juuri siksi Amerikassa nyt tarkoin punnitaan hiljattain Brezhnevin Bonnissa pitämää puhetta. "Kokonaisuutena ottaen voitaisiin ehkä sanoa, että tänään maapallomme on lähempänä kesävää ja pitkäaikaista rauhaa kuin koskaan aikaisemmin", Brezhnev sanoi.

Mitkä mainiot sanat, täynnä lupausta ja toivoa! Ja johtopäätös, jonka ne sisältävät, on riittävä syy Brezhnevin tulolle USA:han. Siksi ei ole liioiteltua sanoa, että hänen vierailunsa ei ole vain varsin sapivaan aikaan tapahtuva: pessimistien vastaväitteistä huolimatta se on välttämätön. Kukapa ei tavallisita amerikkalaisista — muutamia ammattihulinoitsijoita lukuun ottamatta — haaveilisi maailmanrauhasta?

Me näemme kylmän sodan lähenevän loppuaan. Mitä se merkitsee? Millaiseksi ihminen tuntee olonsa maailmassa, joka on vapaa sodan uhasta, miten hän toimii? Kuin mies joka ei ole vuosikausiin käyttänyt joitakin lihaksiaan ja pelkää niiden surkastuneen, eräät amerikkalaisetkin arvelevat, miten pitäisi käyttäytyä maailmassa, jossa ei tarvitse enää pelätä "kommunismin vaaraa". Ovathan he kirjaimellisesti jo äidinmaidossa saaneet kylmän sodan myrkkyä.

Se valtava ja monimutkainen rakennelma, joka sai kylmän sodan nimen, nousi monien vuosien kuluessa. Siinä epätavallisessa rakennelmassa on monta sisäänkäyntiä muttei näkyvissä yhtään uloskäytävää. Tuo synkkä ja kylmä linnoitus oli tarkoitettu kestämään vuosisatoja. Sitä puolusteltiin ainoana keinona suojautua vihollista vastaan, mutta se muuttuikin vankilaksi.

Jotta tämä valtava vankilalinnoitus, johon porvaristo sijoitti niin paljon varojaan, saataisiin tuhotuksi, ei riitä että vain tykkien ja atomiaseen kaltaiset ulkonaiset vihamielisyyden ilmaukset tuhotaan, mihin nyt pyritään strategisten aseiden rajoittamisneuvotteluissa. On myös — ja se on yhtä vaikeaa — tuhottava niin sanoakseni kylmän sodan sisäiset ilmenemismuodot, on sulatettava valtava stalaktiitti, joka on pisara pisaralta kasvanut pimeimpinä vuosina ja jonka olemuksena on "kommunismin pelko".

Luokkaamme jälleen lyhyt katsaus menneisyyden raunioihin. Vielä eilen Amerikka valmistautui "syrjäyttämään" sosialismin Euroopassa. Kun se aate kärsi haaksirikon, astui sen sijaan "pidättelyn" politiikka. "Pidättely" taas antoi sijaa "sillanrakennukselle", jonka todellinen tarkoitus ei ollut kansojen keskinäisten ystävyyssuhteiden solmiminen, vaan toisen järjestelmän tyrkyttäminen.

Ennen kuin ryhdyttiin raivaamaan maaperää tasaveroisten suvereenien osapuolten neuvotteluille, oli ensisijaisesti tuhottava kaikki porvarillisen maailman toiveet siitä, että sosialististen maiden työväenluokan suuret saavutukset olisivat purettavissa. Monien katkerien vuosien jälkeen tavoite tuli näkyviin: edessä oleva Enroopan turvakokous on merkitävä askel kohti Euroopan turvallisuuden takaamista keskinäisen kunnioituksen ja luottamuksen pohjalla.

Oli myös tuhottava toivo siitä, että Amerikka todellakin voisi näytellä "maailmansantarmin" osaa ja muka paremman sotilaallisen voimansa avulla tukahduttaa harkintansamukaan kansalliset vapautusliikkeet, joita leimahtelee kaikkialla nykyisissä ja entisissä siirtomaissi. Ja elämä on murskannut tuon harhakuvitelman, se murskasi sen Vietnamin viidakoissa.

Ennen kuin Amerikka saattoi katsoa suoraan silmiin reaalisia faktoja, oli myös murskattava toivo siitä, että jollakin tavoin — "Vapauden" tai "Amerikan Äänen" tyyppisten radioasemien propagandatempuilla, lähettämällä sosialistisen maailman pääkaupunkeihin rock-orkestereja tai "kulttuuririntaman" hurmaavia "sankareita" — onnistutaan huomaamatta saamaan omalle puolelle sosialististen maiden nuorison mieli ja sympatia.

Lyhyesti sanoen, tarvittiin koko joukko uusia seikkoja ennen kuin Amerikan hallitsevat piirit vihdoin suostuivat tunnustamaan sen, mikä jo ajat sitten oli selvää melkein koko maailmalle: amerikkalaisen kapitalismin johtama kapitalismi ei omaa murskaavaa paremmuutta sosialistiseen maailmaan verrattuna. Hallitsevan luokan oli nieltävä tämä katkera pilleri. Olihan se pitkän aikaa koetellut ja kokeillut tämän tosiasian reaalisuutta asettaen useaan otteeseen maailman — kuten John Foster Dulles muinoin kopeili — "sodan partaalle". Mutta nyt USA:n presidentti äskeisessä kongressipuheessaan maailman tilanteesta tunnusti, vaikkakin väliaikaisesti, nämä muutokset tunnusti että elämä on asettanut rajansa amerikkalaiselle mahdille.

Ja siitä huolimatta USA:ssa on pahanenteisiä voimia, jotka vastustavat sitkeästi jännityksen laukaisemista muutoin kuin olosuhteissa, jotka merkitsevät sosialistisen maailman antautumista. Niitä johtavat sionistit, joiden laaja propagandaverkko näinä päivinä tekee ylitöitä vastustaessaan kansainvälisen ilmapiirin paranemista.

Mutta ihmisten harras pyrkimys rauhaan ja kansainvälisen jännityksen heikkenemiseen on niin suuri ja muodostumassa niin mahtavaksi, että kylmän sodan voimienkin on pakko esiintyä hieman hillitymmin kuin ne haluaisivat, jotteivät joutuisi vaaraan paljastua täydellisesti yhteiskunnan edessä.

Mutta on sellaisiakin amerikkalaisia, jotka pitävät neuvotteluja kahden suurvallan välisen rauhan ja kaupankäynnin elintärkeistä kysymyksistä ennen kaikkea jonkinlaisena kauppasotana, jossa toinen kumppani pyrkii saamaan etuja toisen kustannuksella. Näin ahdas näkemys asioista osoittaa, miten huonosti nämä ihmiset oivaltavat ne suuret muutokset, joita maailmassa jo tapahtuu. Niinpä New York Times suree sitä, ettei Nixon voi neuvotella Brezhnevin kanssa "voimakeinoin", ja ilmeisesti on vielä paljon ihmisiä, jotka pitävät kiinni siitä jo elämän murskaamasta harhakuvitelmasta, että "voimakeinot" ovat yhä olemassa ja että neuvotteluja voidaan käydä vain siinä tapauksessa, että jompikumpi osapuolista valtaa sellaiset asemat. Mitä New York Times ja sen katsantokannan jakajat eivät voi ymmärtää, on se, että entisiä suhteita ei maailmassa ole ollut enää pitkiin aikoihin, että nyt ei enää ole heikompia eikä vahvempia, on vain tasavertaisia.

Vuosien mittaan vakiintunut vakaumus, että yritykset lopettaa jännityksen ja vastakkainolon aika ovat vääjäämättömästi epäonnistuvia ja toivottomia, olisi syytä hälventää. Kokonaisen aikakauden ajan on amerikkalaisten päähän päntätty, että rauha sosialististen maiden kanssa on mahdollinen vain, mikäli näiden maiden yhteiskuntarakenne kumotaan. Amerikkalaiset ovat kokeneet tuhansien kirjojen, miljoonien koulukuntien, filmien ja sanomalehtien vaikutuksen. Nyt se joutuu uskomaan paitsi järjellä myös sydämellä, että Nixonin sanoja lainatakseni "rauha kokonaiseksi sukupolveksi" ei ole vain toive ja mahdollisuus vaan myös ehdoton välttämättömyys ennen kaikkea Amerikan kansalle itselleen.

Taistelu kylmän sodan jatkuvuutta ja käsityksiä vastaan liittyy osittain uuteen käsitykseen USA:ssa itsensä neuvostoyhteiskunnan luonteesta. Vanha haave vastavallankumouksesta ansaitsee vain tulla heitetyksi roskatynnöriin. Neuvostoliitto on horjumaton ja se on maailmalle onneksi. Ei ole sellaisia voimia, jotka voisivat muuttaa tämän tosiasian. Skeptikkojen on tunnustettava vielä muuan Neuvostoliittoa koskeva tosiasia. Että Neuvostoliitto ei ole teollisesti alikehittynyt maa, joka hädin tuskin kykenee ruokkimaan ja vaatettamaan oman kansansa, ja joka sen vuoksi tuskin kelpaa keskinäisesti edulliseksi kauppakumppaniksi. Tuo käsitys "takapajuisesta Venäjästä" on ajat sitten vanhentunut, minkä voi vahvistaa kuka tahansa Neuvostoliitossa käynyt Neuvostoliitto on valtava teollisuusmaa, jolla on miltei rajattomat tuotantomahdollisuudet ja joka on jo ylittänyt monet teollisen lännen indikaattorit.

Tämän tietävät varsin hyvin eri alojen spesialistit. Esimerkiksi amerikkalaiset terästehtailijat tuntevat hyvin monet edistykselliset tekniset uutuudet, joita käytetään yleisesti Neuvostoliiton terästeollisuudessa, ja haluavat hankkia niitä omaan käyttöönsä. Samaa voidaan sanoa muista teollisista saavutuksista alkaen öljyteollisuuden porakoneiden tuotannosta ja päättyen atomi-energian sovellutuksen uusiin muotoihin.

näiden saavutusten ohella Neuvostoliitto on edennyt jo pitkälle yhteiskunnallisella alalla, esim. ehkäise-

Lasijätteet voidaan käyttää uudelleen

Londonissa Ontariossa rakennusaineita valmistava yhtiö väittää, että se voi taloudellisesti edullisella tavalla käyttää hyväkseen Ontarion kaikki lasijätteet — ja siten osaltaan ratkaista kokonaan jätepulman lasitavaran kohdalta tässä maakunnassa.

Superior Concrete Products-yhtiön myyntimies John Parlane esitteli Torontossa viime viikolla "sementti -blokkia" (concrete block) mikä on valmistettu 40-prosenttisesti lasista. Parlane sanoi edustamansa yhtiön voivan käyttää 100 tonnia lasia päivittäin tällaisten "sementti-blokkien" valmistamiseksi.

Mr. Parlane sanoi "Task Force on Solid Waste" komitealle että hänen edustamansa yhtiö saa tällä kertaa lasijätteitä vain viisi tonnia päivittäin. Nämä jätteet tulevat elinympäristöasioihin kiintyneiltä piireiltä ja Labatt's Ontario Brewers Ltd:ltä.

Yhtiö saa nyt käyttöönsä jätelasit ilmaiseksi vaikka Superior Concrete-yhtiö maksaakin kuljetuksen. Mutta mr Parlane selitti, että vaikka jätelasista pitäisi maksaa $15 tonnilta, niin hänen edustamansa yhtiö voisi sittenkin myydä lasi-sementti-blokkeja taloudellisesti.

Mr. Parlanen esittelemä lasi-sementti-blokki oli marmorilta näyttävä. Sen myyntihinnaksi tulisi 82 senttiä blokki tavallisten sementti-blokkien hinnan ollessa 36 senttiä. Mr. Parlane selitti kuitenkin, ettei hän näe mitään vaikeuksia lasi-sementti-blokkien myynnissä yllämainitulla hinnalla sillä vain hyvin vähän sisäseiniä tehdään standartti-sementti-blokkeista.

Mr. Parlane viittasi marmoriseinien kalleuteen ja selitti, että uuden tuotteen aineiden hinta on paljon alhaisempi. "Minulla ei ole lainkaan epäilyä siitä etteikö näitä tuotteita voida helposti myydä esimerkiksi arkkitehdeille", hän selitti.

Näitä lasi-sementti-blokkeja ei ole vielä myytävänä, hän selitti, patenttioikeuksien saannin viivästymisen vuoksi.

Jos esimerkiksi Suur-Toronton vastaavilta alueilta saamme lasijätteet, me voimme käyttää ne kaikki. Vaikeutena on nyt se kun me saamme vain yhden kuorman lasijätteitä viikottain, selitti mr Parlane.

Hän arveli, että Superior Concrete Products-yhtiö, jonka palveluksessa on noin 30 miestä, voisi alustavasti käyttää kaikki lasijätteet 100 mailin säteellä Londonista ja lopulta, jos kuljetuskustannukset eivät nouse liian korkeiksi, yhtiö voisi käyttää uudelleen maakunnan kaikki lasijätteet.

Kim Il Sung:

Liittovaltio Korean jälleenyhdistämiseksi

Korean demokraattisen kansantasavallan presidentti Kim Il Sung ehdotti joitakin päiviä sitten pitämässään puheessaan Pohjois- ja Etelä-Korean liittovaltion luomista maan jälleenyhdistämisen jouduttamiseksi. Samalla hän viisikohtaisessa ehdotuksessaan, jonka pääkohdat julkaisemme seuraavassa, esitti ettei pohjoista ja etelää tulisi erikseen hyväksyä YK:n jäsenyyteen:

1. Pohjois- ja Etelä-Korean suhteiden parantamiseksi ja maan riippumattoman, rauhanomaisen jälleenyhdistämisen toteuttamiseksi on välttämätöntä ensinnäkin poistaa pohjoisen ja etelän välinen sotilaallinen vastakkaisuus ja lieventää jännitystä. Se on avain yhteisymmärryksen, luottamisen, suuren kansallisen yhtenäisyyden ja rauhanomaisen jälleenyhdistämisen toteuttamiselle.

Etelä-Korean viranomaiset sanovat haluavansa rauhanomaista jälleenyhdistämistä, mutta toimivat toisin. Tämä ei vie kehitystä eteenpäin.

2. Pohjoisen ja etelän välisten suhteiden parantamiseksi ja maan jälleenyhdistämisen toteuttamiseksi on välttämätöntä luoda pohjoisen ja etelän välille monipuolista yhteistyötä ja vuorovaikutusta kaikilla politiikan sotilasasioiden, talouden, kulttuurin ja diplomatian aloilla.

Etelä-Korean viranomaiset sanovat haluavansa yhteiskuntien täydellistä avaamista, mutta vastustavat todellisuudessa raja-aitojen kaatamista.

3. Maan jälleenyhdistämiskysymyksen ratkaisemiseksi kansamme tahtoa ja toiveita vastaavasti on välttämätöntä luoda pohjoisen ja etelän laajoille kansalaispiireille edellytykset osallistua suureen isänmaalliseen työhön maan jälleenyhdistämisen puolesta. Tässä tarkoituksessa me ehdotamme sellaisen suuren kansallisen konferenssin koollekutsumista, johon ottaisivat osaa pohjoisen ja etelän eri poliittisten puolueiden ja kansalaisjärjestöjen edustajat — pohjoisesta työläisten työtätekevien talonpoikien, sotilaiden ja opiskelijoiden, sivistyneistön, nuorison ja opiskelijoiden ja etelästä työläisten, talonpoikien, sivistyneistön, sotilaiden, kansallisten kapitalistien ja pienomistajien edustajat — keskustelemaan laajasti ja ratkaisemaan kysymyksen maan jälleenyhdistämisestä.

4. On erittäin tärkeää luoda yhden valtiollisen nimen alle pohjoisen ja etelän liittovaltio maan jälleenyhdistämisen jouduttamiseksi. Jos pohjoisen ja etelän liittovaltio perustetaan, voitaisiin sen nimeksi ottaa Koryon liittotasavalta, jolloin niemimaallamme aiemmin olleen yhtenäisen valtion maailmalla laajasti tunnettu nimi Koryo tulisi jälleen käytäntöön. Se olisi yhtenäiselle valtiolle hyvä nimi, jonka molemmat osapuolet voisivat hyväksyä Koryon liittotasavallan perustaminen olisi ratkaiseva vaihe maan kahtiajaon lopettamisessa, pohjoisen ja etelän välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen luomisessa ja täydellisen jälleenyhdistämisen toteuttamisessa.

5. Olemme sitä mieltä, että kahtiajaon vakinaistaminen ja kahden Korean luominen on estettävä ja että meidän on työskenneltävä yhdessä kansainvälisissä asioissa.

Me kehitämme valtiosuhteitamme tasavertaisuuden ja keskinäisen hyödyn periaatteiden mukaisesti kaikkien maahamme ystävällisesti suhtautuvien maiden kanssa, mutta vastustamme päättävästi kaikenlaisia yrityksiä käyttää sitä kahden Korean luomiseen. Olemme sitä mieltä, että pohjoista ja etelää ei tule hyväksyä erikseen Yhdistyneisiin Kansakuntiin. Olemme sillä kannalla, että maamme tulisi hyväksyä liittovaltion perustamisen jälkeen Koryon liittovaltion nimellä, mikäli me haluamme Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenyyteen ennen maamme jälleenyhdistämistä. Tästä erillään on luonnollisesti se, että pidämme luonnollisena, että asianomaisena tasavaltamme edustaja on läsnä Yhdistyneissä Kansakunnissa Korean kysymystä käsiteltäessä.

vän lääketieteen alalla. Sen maksuttoman yleisen lääkärinhoidon ohjelma jää useimmille amerikkalaisille toteuttamattomaksi haaveeksi niin kuin myös sen laaja kokemus kulutoimen, lastenkasvatuksen ja asumalähiöiden suunnittelun alalla. Neuvostoliittolaisen asunnonrakennuskokemuksen tutkiminen saattaa olla Amerikalle valtavaksi hyödyksi samoin kuin Neuvostoliiton kokemus rikollisuuden ehkäisyssä ekologian ja kulttuurin alalla, samoin yhtä suuressa määrin sen huomattavat saavutukset kansallisten vähemmistöjen ongelmien ratkaisemisessa.

Kontaktien lujittaminen USA:n ja Neuvostoliiton välillä ei ole mitään "etukauppaa", vaan johtajien juhlallinen tunnustus, että maailmassa on tapahtunut syvällekäyviä muutoksia parempaan päin ja että nyt voidaan puhua kestävästä ja pitkäaikaisesta rauhasta. Aivan tavalliset amerikkalaiset haluavat rauhaa, ja sinä hetkenä kun he vakuuttuvat siitä, että heidän valtionjohtajansa eivät vain puhu rauhasta vaan myös vahvistavat sananasa teoin, vakavin toimin he vielä päättäväimmin äänestävät rauhan puolesta.

(Novoje Vremja)

Öljy pilaa Englannin rannikkoa

Grimsby — Karille ajaneessa suuressa tankkerissa tapahtunut vuoto aiheutti kuusi mailia pitkän ja kolme mailia leveän öljylautan syntymisen viikko sitten maanantaina Pohjanmeren rannikolla Keski-Englannissa sijaitsevan Grimsbyn edustalle. Öljylautta uhkaa saastuttaa lähialueet. 60,000 tonnin Conoco Britannica -niminen säiliölaiva ajoi karille sunnuntaina lastinaan 100,000 tonnia öljyä. Englannin rannikkovartio huomasi öljyvuodon kuitenkin vasta myöhään maanantain vastaisena yönä.

Kevyemmältä kannalta

KAUPPA SE ON NAIMISKAUPPAKIN

Tel Aviv. — Israelin toissilmäinen puolustusministeri, 58-vuotias Moshe Dayan ja hänen pitkäaikainen tuttavansa, 47-vuotias Rachel Korem solmivat yksityisseremoniassa avioliiton viime keskiviikkona.

Moshe Dayan erosi ensimmäisestä vaimostaan 18 kuukautta sitten; Rachel Koremilla on entisestä avioliitosta 2 tyttöä.

Todistajana olleesta kolmesta henkilöstä sanotaan yhden kertoneen, että Dayan on luvannut maksaa uudelle vaimolleen $24,000 siinä tapauksessa, jos heille tulee avioero. Heidän kerrotaan olleen ystävyksiä 18 vuoden ajan.

Lomaviikko elokuun alussa

Kuten muistetaan, Vapauden yhtiökokous päätti puoltoista vuotta sitten Torontossa, että liikkeen lomavaikeuksien voittamiseksi Vapauden koneet ja laitteet pysytetään viikon ajaksi. Silloin saavat Vapauden palvelukunnan kaikki jäsenet samanaikaisesti viikon loman. Tämä yhteinen lomaviikko on ELOKUUN toisella viikolla, siis elok. 4 ja 11 päivän välisenä aikana

Pyydämme lukijoita huomioimaan tämän asian koska sillä viikolla ei ilmesty VAPAUS eikä LIEKKI. Kirjeenvaihtajia ja asiamiehiä pyydetään myös huomioimaan tämän asian lähettämällä ilmoituksensa "puhvinsa" ja muut viikkoa aikaisemmin, tai seuraavalla viikolla.

Liike on suljettava — siten menettelevät monet suurlaitoksetkin, — siksi kun ilman sitä on miltei mahdotonta [illegible] "yhdestä painajasta", "yhdestä Liekin" toimittajasta jne. ketään lomalle sillä kun ainoa toimittaja päästetään lomalle, niin jäljelle ei jää ketään. Näin myös muilla aloilla. KIITOS

Urheilukuulumisia

Juhannuskisojen tuloksia Suomesta

Helsinki. — Suomen perinteiset yleisurheilun juhannuskisat pidettiin tutuilla paikkakunnilla Kuortaneella, Kuortaneella ja Saarijärvellä helteisen mutta muuten hyvän sään vallitessa.

Lisäksi juostiin Porissa juhannusyönä kansainvälinen maastojuoksu. Tulostaso pysytteli kohtalaisena, mutta pitemmillä matkoilla murrettiin heikkona. Vain yksi uusi SE syntyi. Siitä vastasi Ilmajoen Helena Kullas hypättyään korkeutta 174 Saarijärvellä.

Keuruun yksipäiväisissä kilpailuissa juhannusaattona Reijo Ståhlberg saavutti kuulantyönnön ennätyksensä ja kesän kärkituloksen 19,87. Se on kova tulos 21-vuotiaalle. Samoissa kilpailuissa Kenian Mike Boit oli 800 metrillä ylivoimainen tehtyään kovan ajan 1.46,4.

Kuortanella urheiltiin perjantaina ja lauantaina. Antti Rajamäki oli pikamatkoilla omaa luokkaansa: 10,3 ja 21.0. Helena Kullas näytti jo täällä tämänhetkisen kuntonsa: voitto tuloksella 171. Keihäässä sattui sellainen yllätys, että Seppo Hovinen löi Hannu Siitosen, tulokset 81.46 ja 81.02. Yhdysvaltain Ralph Mann tekaisi pitkissä aidoissa hyvän ajan 49.5.

Saarijärvellä lauantaina Yhdysvaltain Dwight Stones ei saanut tasaveroista kilpailijaa. Hän selviytyi ensi yrittämällä 220:sta ja lopetti siihen.

5.000 metrin hellejuoksun voitti Ben Jipcho ajalla 13.40,8 jota on pidettävä erinomaisena.

BAYI 1,500 m 3.37,9

Tansanian Philbert Bayi jatkoi viikko sitten torstaina tämän kauden loistojuoksujaan. Varsovassa pidetyissä Kusocinskin muistokilpailuissa hän voitti 1,500 metriä loistavalla ajalla 3.37,9.

Yhdysvaltain edustajat voittivat kilpailuissa useita lajeja: Jim Boldning 400 m:n aitajuoksun 49,3; Dwight Stones korkeuden 224 ja A. Feuerbach kuulan 20.56.

Naisten 200 metrin aitajuoksussa Puolan Rozena Nowakowska teki Euroopan uuden nuorten ennätyksen 13.2.

Janusz Sidlo, 40, päätti 25-vuotisen aktiiviuransa keihäänheittäjänä Kusocinskin muistokisoissa. Tästä lähtien Sidlo keskittyy Puolan keihäreiden valmentamiseen. Uransa aikana Sidlo heitti kerran maailmanennätyksen parantaen 10 cm Soini Nikkisen maailmanennätystä, 83,56 v. 1956. Hän oli mukana viisissä olympiakisoissa.

SYKORALLE NAISTEN PITKIEN AIT. ME

Itävallan Maria Sykoran tulos 57,3 naisten neljänsadan metrin aitajuoksussa kohosi Frankfurtissa pidettyjen naisten kansainvälisten yleisurheilukilpailujen parhaaksi tulokseksi. Aika on epävirallinen maailmanennätys tällä matkalla, jota naiset ovat erittäin harvoin juosseet.

JUMA NOPEIN

Kenian Richard Juma voitti Posion juhannusyön 8 kilometrin maastojuoksun ajalla 24,02. Toiseksi tuli Tapio Kantanen 24,11 ja kolmanneksi Ruotsin Anders Gärderud 24,22.

Bayin kova 15,000 — 3.35.3

Arhus. — Tansanian Filbert Bayi juoksi 1,500 metrillä viidenneksi parhaan ajan maailmassa ja voitti Arhusin kansainvälisissä [illegible]kilpailuissa viikko sitten sunnuntaina matkan ajalla 3.[illegible]7.

ME 3.33,1 on USA:n Jim Ryunin [illegible] ja hänen lisäkseen ovat [illegible] juosseet nopeammin kuin Bayi [illegible] Wadoux 3.34,0, Ke[illegible] 3,34,9 ja Australian El[illegible].

[illegible] Tom B. Hansen teki [illegible] uuden maansa [illegible] 3.36,8 ja sijoittui to[illegible] [illegible] tuli Sveitsin [illegible] 3.37,7.

Kahma paransi kiekon SE:stä

Helsinki. — Alavieskan kiekkomies Pentti Kahma ei onnu suoraan hyppiä ilmiöleen, ja kun toiset lähtevät hänen Suomen ennätystään, oli syytä parantaa sitä hiukan kuitenkin. Kajaanin kansainvälisissä kilpailuissa hän ei neljännellä heitolla komean tuloksen 65.98.

CANADA OTTELI HYVIN MUTTA N-LIITTO VOITTI

Havanna. — Johdettuaan 10 minuuttia ennen pelin loppumista maalein 60—49 Canada hävisi kuitenkin lopulta Neuvostoliitolle koripallo-ottelussa maalein 80—72. Sitä ennen Canada voitti Tshekkoslovakian.

Neuvostoliitto sai alussa johtoaseman, mutta canadalaiset kuroivat matkan kiinni ja ohittivatkin vastapelurinsa. Loppuosa pelistä käytiin kiutenkin neuvostoliittolaisten merkeissä ja tulokseksi jäi 80—72.

BALLARD LOMALLA LIIKETOIMISSA

Torontosta tiedotettiin että Milt havenin minimi-turva-vankilasta 3-vuotista tuomiota palvelemassa oleva Harold Ballard osallistui tiistaina Maple Leaf Gardensin kutsumaan konferenssiin.

"Olemme iloisia, että mr Ballard on seurassa tänään", sanoi Maple Leafsin yleismanageri Jim Gregory. "Olen ollut väistämättömästi estettynä", totesi mr Ballard joka tuomittiin lokakuun 20 pnä 1972 kahteen kolmivuotiseen vankeusrangaistukseen $205,000 suuruisen rahasumman kavalluksesta Gardensista. Hän on oikeutettu päästämään ehdolliseen vapauteen lokakuun 20 pnä. Siihen mennessä, kuten muutkin vangit, hän voi anoa 3-päiväisiä lomia.

Millhavenissa ollessaan mr Ballard on tehnyt tärkeimpiä päätöksiä Gardensista, kerrottiin tiistaina.

Kaikkien aikojen 1,500 m:n juoksu H:gin stadionilla

Helsinki. (KU) — Ben Jipcho Kenia nousi VIII maailmankisojen suurimmaksi tähdeksi. Hänen keskiviikkoinen maailmanennätyksensä oli niin vakuuttava näyttö, vaikka kisoissa muitakin hyväpuolisen tuloksia syntyi. Jipchon voitti maailmankisojen historiassa on sikäli merkittävä, että ensimmäisen kerran sen otti haltuunsa mustan rodun edustaja. Musta rotu oli muutenkin värikkäänä näissä kisoissa.

Toisen kilpailupäivän paras laji oli 1,500 metriä. Mutta paljon puhuttu kympin juoksu kuivui kokoon kun kelkään ei ollut uskallusta pitää rohkeasti yllä kovaa vauhtia. Siitä tuli tyypillinen taktikkajuoksu jossa potin korjasi odotetusti Kenian Richard Juma. Suomalaisista oli paras Seppo Tuominen, Seppo Matela ja Seppo Nikkari ja sitten Lasse Viren.

ME-mies Rod Milburn teki 110 m:n aidoissa uuden stadionin ennätyksen 13,3 ja Puolan Wodzynski tuli yllättäen toiseksi 13,4. 400 metrillä taisteli Markku Kukkoaho kalkkiviivalle asti voitosta, mutta joutui tyytymään kakkostilaan kuitenkin erinomaisella ajalla 45,6, Ferd Newhouse USA sai voittoajakseen 45,4.

Merkittävä oli Hannu Siitosen voitto keihäässä Janis Lusisista lähes 90 metrin tuloksell. Ossi Karttunen teki merkittävän tuloksen 200 metrillä 20.7. Se on SE:tä sivuava aika. Sillä heltisi lajivoitto ja TUL:n ennätys parani. TUL:n ennätyksen teki myös Jouko Santanen 1,500 metrin B-erässä. Numerot ovat nyt 3,54,4.

Lajivoittoja:

1,500 m:n A-finaali: 1) Filbert Bayi Tansania 3.34,6, 2) DaDve Wottle USA 3.36,2, 3) Ben Jipcho Kenia 3.36,6, 4) Jacques Boxberger Ranska 3.36,8, 5) Fancisco Aresse Italia 3.36,8 ja 6) Pekka Päivärinta, Suomi 3.37,2 mikä on hänen henkilökohtainen ennätysaikansa; kuulantyöntö Matti Yrjölä Suomi 19,03; 400m:n A-finaali Fred Newhouse USA 45,4 ja 2) Markku Kukkoaho 45,6; 1,500 m:n B-finaalin voitti Francesco Dal Corso, Italia ajassa 3.40,8 3-loikan voitti NL:n Viktor Sanejev 16,49 ja korkeushypyn Lasse Viskari 210; 200 m:n loppukilpailu: Ossi Karttunen Suomi 20,7.

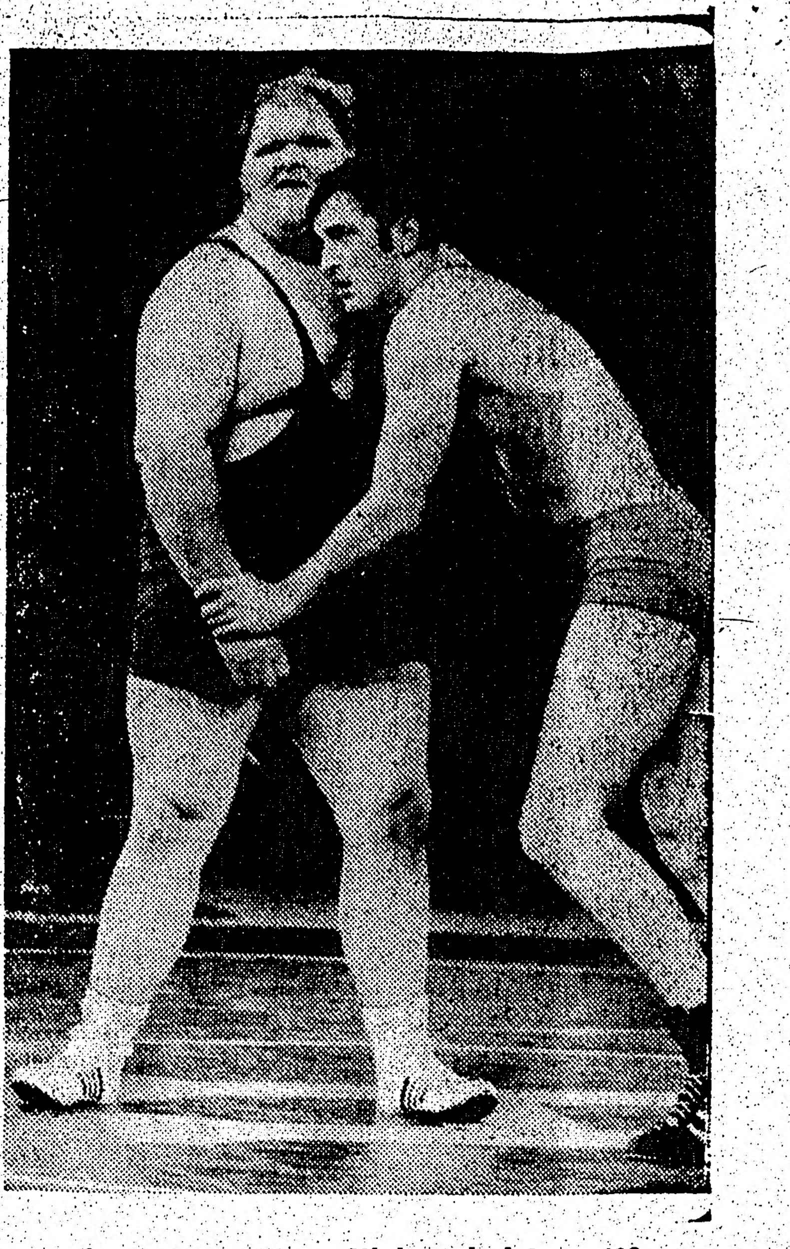

Ei balettia vaan painia. Yhdysvaltalainen 460 paunan painoinen Chris Taylor (vasemmalla ja neuvostoliittolainen "pikkupoika", 270 paunaa painava Soslan Andiyev ottivat äskettäin pidetyissä kansainvälisissä painikilpailuissa "mittaa" toisistaan.

Loistava ME maailmankisojen 1. päivänä

Helsinki. — Kenian Ben Jipcho juoksi uuden loistavan maailmanennätyksen 8.14,0 3,000 metrin estejuoksussa keskiviikon 27 pnä Stadionilla alkaneissa Maailmankisoissa. Toiseksi tuli Ruotsin Anders Gärderud 8.21,2.

Jipcho paransi näin viikon vanhaa ennätystään 8.19,8. joka syntyi niinikään Stadionilla juoksuottelussa Suomi—Kenia—Italia. Ensimmäisen päivän tulostaso kohosi muutamissa muissakin lajeissa erittäin korkeaksi.

— Sinä et juokse kuin mestari vaan kuin kakara. Sinut pitäisi lähettää takaisin Afrikkaan.

Se oli USA:n Ralph Mannin kommentti 400 m:n aitajuoksun jälkeen John Akii-Buoalle. Nuo kaksi eivät pidä toisistaan. Yhtä vähän kuin kissa tykkää koirasta.

Akii-Bua hallitsi aitoja täysin suvereenisesti. Viimeiseen aidan jälkeen hän katseli taakseen, hymyili ja lökötti maaliin. Silti Münchenin olympiavoittajalle saatiin hieno aika 49,3. Mannille 3 kymmenystä heikompi.

Voitto-tuloksia: 800 m A-finaali Dave Wottle, USA 1.45.2 ja B-sarjan Mike Boit, Kenia 1.46,0; seiväshyppy Kjell Isaksson Ruotsi 510, 2) Antti Kalliomaki Suomi 500; pituushyppy Rabdy Williams USA 795, 2) Ari Väänänen Suomi 786; 100 m:n loppukilpailu Raimo Vilen 10.4; moukarinheitto Anatoli Rondartshuk NL 71,15; 200 m naisten finaali Mona-Lisa Pursiainen, Suomi 23,1; kiekonheitto Ricky Bruch Ruotsi 64 14, 2) Pentti Kahma Suomi 63,58; 5,000 mn A-finaali Emile Puttemans Belgia 13, 19 ja B-sarjan Leon Schota, Begia 13.43,8.

— Kyllä kahdeksan metriä pitäisi mennä piakkoin. Nopeutta on riittävästi, mutta tekniikassa on vähän vikaan, päätteli Ari Väänänen kilpailun päätyttyä.

— PORVARIT EIVAT TUE TYÖVAENLEHTIA. MEIDAN ON SE EHTAVA!

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
148 S. Algoma St.
Thunder Bay "P" Ont.

KILPAILUKUTSU

Täten kutsumme kaikkia urheilijoita saapumaan Visan ja Alertsin kansallisiin urheilukilpailuihin, jotka järjestetään heinäkuun 22 pnä Wanupin urheilukentällä alkaen kello 11 aamupäivällä.

Kaikissa lajeissa jaetaan kolme palkintoa, paitsi lasten lajeissa, joissa kaikki osanottajat saavat palkinnon.

YLEINEN 5-ottelu
kiekko ja 3-loikka
100 m., kuula, pituus.
ALLE 21 V. POJAT 5-ottelu
kiekko ja 3-loikka
100 m., kuula, pituus,
ALLE 17 V. POJAT
kiekko ja 3-loikka
100 m., kuula, pituus,
ALLE 15 V. POJAT 3-ottelu
100 m., kuula ja pituus.
POJAT ALLE 13 V.
60 m. juoksu
POJAT ALLE 9 v.
60 m. juoksu
NAISTEN 3-ottelu
100 m., kuula ja pituus.
TYTÖT ALLE 16 V. 3 ottelu
100 m., pituus ja kuula.
TYTÖT ALLE 13 v.
60 m. juoksu
TYTÖT ALLE 9 v.
60 m. juoksu
YLEINEN 1500 m. juoksu

Mahdollisista loukkaantumisista emme vastaa.

Osanottoilmoitukset tulee antaa kilpailujen sihteerille vähintään 1 tunti ennen kilpailun alkamista.

VISA	ALERTS
G. Kitts	J. Parker

PRES. NIXON EITTOSI KAMBODZHA-LAIN

Presidentti Richard Nixon eittosi viime keskiviikkona lakiluonnoksen jonka yhteydessä kongressin hyväksymä muutosehdotus kieltää Valkoiselta talolta varojen myöntämisen pommituksen jatkamiseksi Kambodzhassa, tiedotettiin Washingtonista.

Eittomisen jälkeen ko. lakiluonnos lähetettiin takaisin edustajahuoneeseen hallituksen toivoessa että se saa edustajahuoneessa ⅔ osan enemmistöä.

Demokraattien johtaja, senaattori Mike Mansfield sanoi aikaisemmin päivällä, että jos presidentti eittoaa tämän lain, se johtaa maan perustuslailliseen kriisiin.

Muutaman tunnin kuluttua sen jälkeen kun mr Nixon oli eitonnut edellämainitun lain, senaatin istunnossa hyväksyttiin eräs toinen muutosehdotus, mikä tarkoittaa myös sitä, että hallitukselta kielletään käyttörahat Kambodzhan ja Laosin pommituksen jatkamiseksi. Senaattori Mansfield selitti, että senaatti tulee hyväksymään tällaisia muutosehdotuksia kunnes presidentti lopulta allekirjoittaa niistä yhden ja suostuu siten lopettamaan pommituksen.

Mr Nixon sanoi käyttävänsä tätä veto-oikeutta Kaakkois-Aasian turvallisuuden takaamiseksi ja Yhdysvaltain uskottavaisuuden varmistamiseksi.

Hallitus ilmoitti kongressille viime keskiviikkona että Indokiinan ampumisen lopettamispäätöksen perusteella voidaan Etelä-Vietnamin ja Laosin kohdalta vähentää Yhdysvaltain varustelumenoja vain $4—100 miljoonaa, kerrottiin Washingtonista torstaina saaduissa uutistiedoissa.

Mainitun kahden maan sotilaallista avustusta varten on alunperin anottu $1.9 miljardia, mutta nyt puolustusministeriö on valmiina laskemaan sen $1.2 miljardiin.

Kaiken kaikkiaan siitä menisi Saigonille $1.1 miljardi ja Laosiin 100 miljoonaa.

Puolustusministeriö ei ole antanut yksityiskohtaisempia tietoja siitä, miten näitä avustusrahoja voitaan käyttää. Pariisin rauhansopimuksen mukaan USA:n "avustusta" Saigonin kohdalta rajoittaa määritelmä, että "uusia" voidaan Yhdysvaltain toimesta vain väline välineestä ja vekottin vekottimesta eli niin, että tuhoutuneen tankin tilalle annetaan yksi uusi samanlainen tankki, kiväärin tilalle uusi kivääri jne.

Yhdysvaltain puolustuslaitoksen budjetti on peräti $83 miljardia ja siksi pidetään mahdollisena, että edellämainitusta $1.9 miljardin summasta voi kehittyä tiukkaa keskustelua kongressissa.

SAIGON SOTAISENA

Saigonin hallitus uhkasi viime keskiviikkona, että se tulee asevoimillaan sekaantumaan uudelleen Kambodzhan sisäisiin asioihin, jos näyttää siltä että sissit voivat päästä siellä kontrolliin aiheuttaen vaaran Etelä-Vietnamin turvallisuudelle.

USA:n kongressin hyväksyttyä muutoslain, mikä kieltää hallitukselta varat sodankäynnin jatkamiseksi Kambodzhassa ja Laosissa, Saigonissa on ollut lisääntyvässä määrässä spekulointeja avun antamisesta Lon Nolin hallitukselle.

Saigonin puhemies Bui Bao Truc sanoi keskiviikkona, että Phnom Penhista ei ollut siihen mennessä tullut Saigoniin pyyntöä sotilaallisesta avunannosta.

SOTATEHTAILIJOILLA "KULTAISTA AIKAA"

Yhdysvaltain puolustusministe-

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Kirvesmiesten työsopimuksen sovittelussa tuli esiin erimielisyys urakoitsijain kesken. Carpenters & Joiners union lokaali ei voinut hyväksyä lakon opettamista, niin kuin tekivät Sault Ste. Marien kirvesmiehet. Siis lakko jatkuu vieläkin täällä.

* * *

Laulu- ja urheilujuhlassa Iskun puistossa sunnuntaina, heinäkuun 15 p. esitetään Kaiku-kuoron "kenraaliharjoitus" siitä ohjelmasta mikä viedään suurjuhlaan näytettäväksi. Siis toivotaan kaikkien kaupungista ja ympäristöstä, läheltä ja kauempaakin saapuvan.

Urheilukilpailu alkaa kello 11 aamulla ja lauluohjelma alkaa kello 2 iltapäivällä.

* * *

Suomalaisten Ikinuorten Kerhon kokous pidettiin viime sunnuntaina. Keskenjääneissä asioissa hyväksyttiin päätöslausunto Ontariossa eläkkeen nostamisesta $200 00 yksityisille ja $385.00 pariskunnille, joka on samalla evästyksenä Senior Citizens of Ontario (Incorporated) konventionille elokuussa. Päätöslausunto kokonaisuudessaan päätettiin lähettää liittohallitukselle ja maakuntahallitukselle, sekä konventionin sihteerille, ynnä kaikille alueen klubeille. Konventioniin registeerausta ja kyytiä varten on kerho luovuttanut matkan kolmelle edustajalle, joitten lopullinen valinta jätettiin johtokunnalle, kielitaitoisuuden pohjalla.

New Horizon's myöntämän rahaluovutuksen suhteen raporteerattiin kokoukselle Ikinuorten klubin johtokunta.

Kirjeenvaihdossa ilmeni, että kaupungin eläkeläisten yhteyskomitea suositteli eläkeläisten klubien anomuksien toteuttamista New Horizons avustuksen kautta.

Rauhankonferenssin kirjeessä esitettiin rauhanjuhlaa varten sovitun Iskun Parkin järjestely siitä vuokraavan PRISM-liikkeen taholta elokuun 12 p. alkaen kello 1 iltapäivällä. Tässä rauhanliikkeen piknikissä esitetään nuorison musiikaalinen ohjelma ja puhe. Siellä on urheilua ja nuolenheittoa.

Raporteissa pahoiteltiin, että eläkeläisten juhlaviikon uutisesta oli Vapaudesta jäänyt pois "Viimeisenä oli lauantaina meidän Iskun Parkissa yhteinen eläkeläisten piknikki", jossa suomalainen Kaiku kuoro esiintyi . . .

Piknikissä arvioitiin olleen noin 500 henkeeä.

Ohjelma oli monipuolinen. Myös pelattiin bingoa, ja juotiin kahvi suomalaisten leivosten kera.

Johtokunta velvoitettiin järjestämään Ikinuorten kerhon kesäisiä vierailuja Kakabeka Fallsille ja Nipigon kauppalaan ystävien luokse.

— ATH.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto — Iloitsevilla Ikinuorilla oli taas mahtava juhannusjuhla. Vierailijoitakin oli aina Suomesta saakka. Oli siinä iloa ja pirskettä kaikella tavalla: Otto Hautamäeltä ja Eino Välkiltä, oli myös kansantanhua jne. Ikinuorten kemuista ei pidä koskaan jäädä pois.

Mitään kesälomaa ei liioin pidetä vaan toimintaa jatketaan sillä muuten ei saada kaikkia asioita paikalleen.

* * *

Poikkesin eläintarhassakin. Sinne oli jäänyt joukko sorsia. Yhdellä oli neljä poikasta — niin nuoria etteivät vielä varmaankaan pystyneet veteen menemään. Toinen poikue oli jo uimassa.

Siellä oli isoja kultakaloja hiljaa uiskentelemassa.

Pari jääkarhua lisäksi, toinen hyvin rauhaton kiskaisten tämän tuosta rauta-aitaa. Vapauden toivo oli silläkin.

* * *

Ayriss Florist Bay on muuttanut Uusi omistaja, arvostaa suomalaisten kauppatuttavuutta ja lupaa ilmoittaa myös Vapaudessa. Kukkia, seppeleitä ja muita tarvittaessa se on hyvä paikka pitää mielessä.

* * *

Toronton kaupungintalon aukiolla on ollut soitto-, tanssi- ja lauluyhtyeitä. Eri kansallisuudet ovat siellä näyttäneet taitoaan. Oli siellä meidänkin Järjestömme edustajat. Seuraavaksi illaksi ilmoitettiin taidetanssijat Helsingistä. Kauniita olivat esityksensä. Olisin toivonut, että he olisivat tulleet antamaan pikkuesityksen Ikinuorten Don haalille. Kuten sanottu, Ikinuoret jatkavat toimintaansa koko kesän.

J. N.

Toronton Ikinuorten riennoista

Toronto. — Kyllä on ollut "bisiä" aikaa. Erikoisesti kansantanhujoukkueella, sillä harjoiteltu on ahkerasti ja sen lisäksi on vielä ollut useita esiintymisiä. Ontarion eläkeläisten viikon juhlien aikana esiinnyimme Toronton kaupungintalon aukiolla. Kesäkuun 25 ja 27 päivinä meitä pyydettiin Scandinavian paviljonkiin esiintymään ja niinpä taas 14 tanhuujan voimalla otimme kutsun vastaan. Siellä esitimme neljä suomalaista kansantanhua ja 27 päivän iltana esiinnyimme kaksi kertaa. Hyvinhän meidät on vastaanotettu joka paikassa.

Torstaina kesäkuun 21 päivänä juhlimme juhannusta kotoisella ohjelmalla ja samalla vilho Säilän syntymäpäivää. Pirteä ystävämme täytti juuri sinä päivänä 87 vuotta. Toivotamme onnea elämässä edelleen.

Tiistaina 26 päivä kävimme Roctonissa, jossa on niin sanottu kuuluisa Lion Safari. Siellä on trooppillisia ja kotimaisia eläimiä luonnon tiloissa, ei missään häkeissä. Bussimatka tämän laajan alueen läpi otti vähän toista tuntia, kun hiljaa kuljettiin ja välillä pysähdyttiin katselemaan. Siellä apinat kiipeilivät bussien ja autojen katoille, kurkistelivat ikkunoista sisään, leijonat olivat vähän laiskalla päällä, eivät kiinnittäneet meihin mitään huomiota. Siellä näimme buffaloita, elefantteja, sarvikuonoja, peuroja ja monia muita eläimiä, jokainen laji omalla alueellaan. Ulkopuolella eläintarhan on laajat ulkoilukentät, kauniina päivänä siellä oli rattoisaa istuskella.

Vielä on suunnitteilla muitakin ulkoiluretkiä ennen Suurjuhlia. Juhliin tietysti lähdemme täältä Torontostakin suurella joukolla.

Käytettyjä ja uusia henkilö- ja kuorma-autoja. Rehellinen palvelu
BILL KUNNAS
PUHELIN TOIMISTOON 654-2424
KOTIIN 536-1437
MID-CLAIR
Dodge-Chrysler Ltd.
747 St. Clair Ave., West, Toronto

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
PUH. 485-2918
1695 Bayview Ave.
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

Finn Home Bakery And Delicatessen
Raili ja Erik Sahlsberg, omistajat
Puh. 463-3331
281 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Valmistamme suomalaista ruoka- ja kahvileipää, liha- ja kaalipiirakoita, eri laatua täytekaakkuja. Myymme myös suomalaisia makkaroita, juustoja, sillejä ja makeisia sekä maksalaatikkoa, kaalikäärylöitä, silli- ja perunasalaattia.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta.
KESÄ-AUKIOLOAJAT:
Maanant.—keskiv. 8-6, Torstai 8-7
Perjantai 8-8, Lauantai 8-2

S.C.A. URHEILULIITTO virkailijoiden osoitteet:

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd. Toronto, Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin 691-6195
Toronto 13 Ontario

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton Osaston kokoukset pidetään johtokunnan kutsusta Don haalilla, 957 Broadview Ave.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Ukrainalaisten haalilla 805 E. Pender St., jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 12 päivällä. Kirjeenvaihto osoitteella: 805 East Pender St., Vancouver, B.C. Puh. 254-3436 tai 255-1415.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona, alkaen klo 7.30 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Thunder Bay, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

PRESIDENTILLE DIKTAATTORIVALTA KREIKAN "UUDESSA TASAVALLASSA"

Belgrad — (KU — Raija Valta. — Kreikkalaiset kävivät vaaliuurnilla viimeksi yhdeksän vuotta sitten. Sen jälkeen maassa on pidetty vain tynkävaaleja. Nyt heidän on pakko osallistua kansanäänestykseen, jolla heinäkuun 29. päivänä vahvistetaan se, että Kreikan diktaattori Giorgios Papadopoulus kesäkuun ensimmäisenä julisti Kreikan tasavallaksi ja itsensä ensimmäiseksi presidentiksi.

Kreikan kuudelle miljoonalle äänioikeutetulle, joiden voimassa olevan lain mukaan on pakko osallistua vaaleihin, jaetaan valkea ja harmaa äänestyslippu. Valkean pudottaminen uurnaan merkitsee jaata tasavallalle ja Papadopouloon ja hänen miestensä sorvaamalle perustuslain muutokselle. Sillä taataan presidentille ylin kontrollioikeus sekä lainsäädännössä että toimeenpanossa. Lisäksi hän johtaa maan turvallisuuspalvelua, sotavoimia ja yleensäkin sisäpolitiikkaa. Mistään parlamentarismin kolmijaosta — siis lainsäädännön, toimeenpanovallan ja oikeusistuinten erottamisesta toisistaan — ei voi siis puhuakaan, vaikka Papadopouloon propaganda-miehet ovat vakuuttaneet "länsimaisen demokratian" asteittaisesta toteuttamisesta.

Itse asiassa Kreikan ylin johto säilyy ennallaan: Papadopoulus hallitsee suvereenisesti kuten tähänkin asti kuusi vuotta sitten huhtikuun 21. päivänä suoritetusta vallankaappauksesta lähtien. Kuninkaasta luopuminen oli varsin muodollinen toimi. Sillä Papadopoulos säästää kuninkaalle vuosittain maksetun 25 milj. markan huikean palkkasumman. Lisäksi kuninkaan omaisuus takavarikoidaan. Itse Konstantin on aina itse ollut kiinnostuneempi purjehduksesta ja muista Välimeren alueen yhäisöpoikien huveista kuin maansa hallitsemisesta. Kreikkalaiset pääsevät säikähdyksestä vähällä, kapakoitten ja toimistojen seiniltä poistetaan kuningasperheen kuvat ja seinälle jätetään Papadopouloon kuva. Jollei sellaista ole, se hankitaan.

Kuningas Konstantinin takana on vain kourallinen oikeistolaisia upporikkaita. Ja he haluaisivat kuninkaan myötä palauttaa maahan vuoden 1967 pääministeri Panayotis Kanellopouloon, jonka hallitukseen aikana demokratian kulissien takana poliittinen vaino kohdistui sekä vasemmiston että myös keskustan vapaamielisempiin poliitikkoihin.

JULKISIVU KORISTETAAN DEMOKRATIAN TUNNUKSIN

Aina tämän vuoden kesäkuun alkuun Kreikan everstijuntta suhtautui varsin pilkallisesti diktatuurin arvostelijoihin. Sen propagandistit tuomitsivat länsimaisen demokratian turmeltuneena (Tanskan porno) tai kansalaisten henkcä uhkaavana (USA:n rikollisuus). Nyt samat miehet puhuvat Kreikan kehittämisestä länsimaisen demokratian suuntaan ja lupaavat jopa lehdistövapauden joskus tulevaisuudessa.

Kuinka paljon tässä kaikessa on pelkkää silmänlumetta, jää nähtäväksi. Sen sijaan tällä hetkellä "vapaat vaalit", joissa hallituksen ja Papadopouloon vastustajat saadaan kiinni teossa (kun pudottavat harmaan äänestyslipun), varmasti takaa jaa-äänten voiton.

Mutta Ateenassa uumoillaan Papadopouloon aikovan pestä diktatuurin ikäviä piirteitä pois Kreikan julkisivusta. Väitetään, että hän muuttaisi pikku hiljaa hallituksen kokoonpanoa. Ainakin osa 14 vallankaappaukseen osallistuneesta upseerista menettää paikkansa maan hallituksessa. Myös Papadopouloon vasen ja oikea käsi, everstit Patakos ja Makarezos, ovat putoajien listalla. Tätä ennakoi myös Stylianos Patakoksen julkisuuteen vuotanut lausunto, jonka mukaan hän olisi väsynyt mies, joka kaipaisi lepoa. Joten poliittinen kausi lienee monien sotilashenkilöiden osalta lopussa. Heidän tilalleen Papadopoulos ottanee maan johtoon entisiä näkyviä poliitikkoja.

PARLAMENTTIVAALIT ENSI VUODEN AIKANA

Paitsi sotilaiden karsiminen myös lupaus pitää parlamenttivaalit ensi vuoden aikana on tarkoitettu varmasti rauhoittamaan orastavaa diktatuurin vastustusta ylioppilasmaailmassa. Sinänsä, vaikka vaalit pidettäisiinkin, tulee Kreikan parlamenttiin kuulumaan varsin omituinen "presidetin eduskunta ryhmä". Nimittäin perustuslain muutoksen mukaan Kreikan 200 kansanedustajasta valitsee kansa 180 ja Papadopoulos 20. Papadopoulos puoleestaan on maan presidenttinä ensimmäisen 7-vuotiskauden, minkä jälkeen presidentti lain mukaan valitaan suoralla kansanäänestyksellä.

Uusi tasavaltalainen perustuslaki lujittaa Papadopouloon tähän mennessä pistinten kärjessä ollutta valtaa koko yhteiskunnassa. Tähän asti Papadopoulos oli paitsi Kreikan pääministeri ja varakuningas myös viiden ministerisalkun hallussapitäjä. Uuden perustuslain mukaan presidentti pitää valtaa käsissään juuri samoilla avainalueilla kuin diktaattori tähänkin mennessä on pitänyt.

Papadopouloon varamies tulee myös suoraan armeijasta. Kenraali Odysseus Anlis on nimetyn varapresidentin nimi. Hän on syrjäyttänyt Papadopouloon kaappaustoverit. Miehellä on puhtaat paperit uuteen politiikkaan, sillä hän ei osallistunut kuuden vuoden takaiseen kaappaukseen.

KANSALLINEN LINJA HERÄTTÄÄ EPÄILYJÄ

Papadopouloon kansallinen ylpeys, kuten kieltätyminen viime vuoden lopussa amerikkalaisten ilma-avusta armeijalle on herättänyt nyt runsaasti huomiota NATO:n piirissä. Yhdysvalloissa on huolestuneena kyselty, onko Kreikan nykyhallitus luotettava. Armeijaan kuuluneiden vallankaappausyritys toukokuussa ja sitä seurannut tasavaltajulistus tuli useille NATO-maille kylmänä suihkuna.

Yhdysvallat, joka aikaisemmin piti Kreikkaa täysin suurlähetystönsä voimin hallinnassaan, pelkää otteensa höltyvän. Pelkääjien määrää ei suinkaan vähennä Papadopouloon omapäinen ulkopolitiikka, suhteiden luominen sosialistimaihin ja yhtyminen moniin Euroopan turvallisuuspyrkimyksiin.

KREIKAN TOINEN TASAVALTA

Kreikan historia ei ole kansan kannalta mitään Euroopan valoisampia. Aina kun mahdollisuudet demokratiaan ovat olleet suuret, on maa suistunut täydellisen kaaoksen kautta diktatuuriin. Demokratian puute puolestaan heijastuu siinä, että Kreikka kuuluu tällä hetkellä Euroopan takapajuloihin, mm. lukutaidottomuudessa se ponnistelee samassa sarjassa Portugalin ja Espanjan kanssa.

Kreikka julistautui tasavallaksi ensimmäisen kerran vuonna 1924. Tuolloin kuningashuone kärsi haaksirikon hävityn Turkin sodan vuoksi. Vuoteen 1928 mennessä pidettiin vaaleja jatkuvalla syötöllä ja samaan aikaan tehtiin 11 vallankaappausyritystä. Kansa oli tasavaltalaista, sen osoitti tuolloinen ilmeisen vapaa kansanäänestys. Järjestys palasi maahan 20-luvun lopun yleiseen tyyliin; vaalit loppuivat ja maa siirtyi diktatuuriin. Vuonna 1935 Ateenan rikkaat monarkistit saivat järjestettyä kuninkaan takaisin valtaistuimelleen. Perustuslain mukaisesti päälle järjestettiin kansanäänestys, jonka tulos oli yllättäen (mutta täysin masinoidusti) yli 90 prosenttia kuningaskunnan puolesta.

Toisen maailmansodan päätyttyä sisällissodan raivoteessa Kreikassa järjestettiin seuraava kansanäänestys, jossa kuningaskunta ja tasavalta olivat vastakkain. Kuningashuone sai puolelleen kaksi kolmannesta äänistä. Vasemmisto sanoi vaalitulosta väärennetyksi. Mutta se joutui myös vastaamaan tappioistaan sekä vaaleissa että sisällissodassa: vankilat ja maanpakolaisuus ovat olleet Kreikan vasemmiston kohtalona lähes 30 viimeksi kuluneen vuoden ajan.

Nytkään Kreikan kohtalo Papadopouloon vahvistuneesta asemasta huolimatta ei tunnu kovin vakaalta. Mikäli NATO-maat eivät voi luottaa uuteen presidenttiin, on tarjolla mahdollisuus, että purjehtija Konstantin ja hänen harvalukuiset kannattajansa saavat tukea vastavallankaappaukselleen. Mikäli taas Papadopoulos pystyy pitämään Pentagonin rauhallisena, hänellä tuskin on mitään pelättävää, vaikkei hän puhuisi halaistua sanaa demokratiasta.

Kreikan sisäinen tilanne tuskin voi ylioppilaiden heräämisestä huolimatta muuttua niin paljon, että vallankaappausta voisi suorittaa mikään muu kuin armeija. Vasemmiston järjestöt on tuhottu useaan otteeseen ja illegaaliset ryhmittymät sotivat myös toisiaan vastaan. Tällainen hajaannus ei anna toiveita sisältäpäin tulevista voimakkaista maan demokratisoimisvaatimuksista.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CSJ:n ja SCAUL:n kulttuuriväen yhteiselle

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa!

Elokuun 3, 4 ja 5 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa suomalaisen kulttuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 18 päivänä.

Valitkaa alla olevista onnittelumalleista joko $3.00 tai $4.50 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehille.

PARHAINTA ONNEA JA MENESTYSTÄ

kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $3.00

Parhaimmat onnittelumme

yhteiselle vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $4.50

Liittykää satojen ja tuhansien onnitelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

Box 69 Sudbury, Ontario

Suomen uutisia

(Helsinki — Suomi-Seura)

Tuloerot kasvaneet; rikkaat rikkaimmiksi köyhät köyhemmiksi

Hiukkaan näyttää valuneen viime vuosien tuloeroja tasoittava, ns. solidaarinen palkkapolitiikka. Tuoreiden tutkimustulosten mukaan suomalaisten kotitalouksien tuloerot eivät ole pienentyneet hituistakaan — pikemminkin päin vastoin. Suomi voi toistaiseksi korskata ainakin Pohjoismaiden pisimmällä tulohaitarilla.

Maan kotitalouksien rahakkain viidennes saa käyttöönsä puolet kokonaistulopotista. Pienituloisimmalle viidennekselle jää vain muruset. Lisäksi vaikuttaa siltä, että haitari on entisestään venymässä.

Kotitalouksien käytössä olevat tulot viidenneksittäin vuosina 1966 ja 1971:

	Osuus kokonaistuloista pros. 1966	1971
Rikkain viidennes	40,9	42,5
Toiseksi rikkain	24,0	25,4
Keskimmäinen	17,4	16,9
Toiseksi köyhin	11,7	10,8
Köyhin	6,0	4,4
Yhteensä	100,0	100,0

Vuoden 1966 luvut perustuvat Tilastokeskuksen kotitaloustiedusteluun ja vuoden 1971 luvut prof. Erik Allardtin johtamaan vertailevaan pohjoismaiseen tutkimukseen. (HS)

HELTEINEN JUHANNUS

Taivaan täydeltä porottava aurinko oli juhannussään tunnusomaisin piirre tänä vuonna. Helle hellitti hetkeksi Etelä-Suomessa sunnuntaina iltapäivällä, kun ukkoskuuro pyyhkäisi vimmatulla voimalla yli katujen ja piennarten. Ukkoskuuroja oli esiintynyt jo juhannuspäivänä Itä-Suomessa. Helle jatkuu yhä, lämpötilojen kohotessa lähelle kolmeakymmentä astetta C (86 F).

Tavanomaisia juhannusjuhlia vietettiin eri puolilla Suomea, ja kaunis sää oli houkutellut juhlapaikoille kymmeniätuhansia ihmisiä. Onnettomuuksiltakaan ei säästytty. Vesillä hukkui 22 henkilöä ja maanteillä sattuneissa turmissa menehtyi 4 henkilöä. (US)

TYÖVOIMAPULAA SAIRAALOISSA

Lähes 4000 sairaansijaa on suljettuna kesän aikana. Sairaansijojen kokonaismäärä on noin 51,000, joten suljettuja osastoja on lähes 8 prosenttia kaikista, kerrotaan Sairaalaliitosta.

Suljetusta osastosta suurin osa on kirurgisia ja sisätautien osastoja sekä naistentautien ja synnytysosastoja. Syynä sairaalaosastojen sulkemiseen on ensisijaisesti vuosilomasijaisten puute. (SS)

KOLMAS SUURSÄILIÖLAIVA VALMETILTA NORJAAN

Valmet Oy toimittaa kolmannen suursäiliölaivan Norjaan. Alus on täsmälleen samanlainen kuin kaksi aiemmin vielä rakenteilla olevalta Vuosaaren telakalta tilattua alusta, joskin hinta on pääjohtaja Olavi Mattilan mukaan jo huomattavasti korkeampi. Huhtikuussa tilatut alukset maksavat 115 miljoonaa markkaa kumpikin. Samanaikaisesti Valmet on päättänyt pidentää Vuosaaren allastelakan 380 metriin. Laajennuksen jälkeen Vuosaaressa pystytään rakentamaan nyt tilattuja 145,000 dw-tonnin laivoja kaksi kertaa suurempia aluksia. (HS)

Mitterrandin linja piti

Grenoble — Ranskan sosialistipuolueen johtaja Francois Mitterrand selvisi voittajaksi luottamuslause-äänestyksessä, joka pidettiin kolmipäiväisen puoluekokouksen päätteeksi Grenoblessa viikko sitten sunnuntaina.

Puoluekokous hyväksyi 91,5 prosentin ääntenenemistöllä Mitterrandin poliittisen ohjelman, jonka perustamana on läheisen yhteistyön jatkaminen Ranskan kommunistipuolueen kanssa.

Ainoastaan entisen puoluejohtajan Guy Mollet'n johtama vähemmistöryhmä äänesti Mitterrandin ohjelmaa vastaan.

Waldheim onnitteli DDR:ää

New York. — YK:n pääsihteeri Kurt Waldheim on lähettänyt DDR:n ulkoministerille Otto Winzerille onnittelusähkeen sen johdosta, että turvallisuusneuvosto on yksimielisesti päättänyt suositella yleiskokoukselle DDR:n ottamista YK:n jäseneksi.

Vastaussähkeessään YK:n pääsihteerille DDR:n ulkoministeri Otto Winzer toteaa, että DDR arvioi tätä päätöstä tärkeäksi panokseksi kansainväliseen turvallisuuteen ja valtioiden rauhanomaiseen yhteistyöhön YK:n peruskirjan periaatteiden pohjalla. Tämä askel palvelee YK:n roolin lujittumista kansainvälisissä suhteissa, korostaa Otto Winzer.

Dean esiintyi kuulustelussa

Washington — Presidentti Richard Nixonin entinen lainopillinen neuvonantaja John Dean sanoi Watergate-juttua tutkivalle senaatille kesäk. 25 pnä., maanantaina, antamassaan todistajan lausunnossaan olevansa varma siitä, että presidentti Nixon sai tietoja salakuuntelujupakan salailuyrityksistä Valkoisen talon entiseltä kansliapäälliköltä Bob Haldemanilta.

Dean sanoi pitkässä avauslausunnossaan myös, että oikeusministeri John Mitchell ja entinen kauppaministeri Maurice Stans olivat tiedustelleet häneltä, voitaisiinko Valkoisen talon osuus salakuljotusjupakkaan pitää salassa.

Työn tuottavuuden noususta "vain muruja" työläisille

Port Elgin. — Samalla kun työn tuottavaisuus lisää nopeasti voittojen määrää, ammattiyhdistysliikkeen jäsenten todellinen ostovoima nousi viimeksikuluneen vuoden aikana vain 1.9-prosenttisesti, sanoi CLC:n johtokunnan varapresidentti Jean Beaudry tällä ammattiyhdistysväen seminaarissa sunnuntaina.

"Mitä on todella tapahtumassa on hyvin selvää . . . keskinkertaiset palkkatyöläiset saavat vain muruja tuottavaisuutensa lisääntymisestä."

Mr. Beaudry viittasi äskettäiisiin tilastotietoihin, joiden mukaan kuluvan vuoden ensimmäisen neljän kuukauden aikana yhtiöiden voitot lisääntyivät 13-prosenttisesti ja arveli, että jos nykyinen suunta jatkuu, yhtiövoitot Canadassa nousevat tänä vuonna 50-prosenttisesti viime vuoden ennätyskorkeisiin voittoihin verrattuna.

Pitäkää tämä mielessänne neuvotellessanne seuraavan kerran työnantajainne kanssa uudesta työehtosopimuksesta, hän selitti:

Voitot lisääntyvät paljon nopeammin kuin työläisten palkat nousevat. Voittoihin menevä osuus kansallistulosta on saavuttanut korkeimman suhdemäärän kahdeksaan vuoteen. Työläisten palkkoihin — huomioiden myös kuukausipalkkaiset — menevä osuus kansallistulosta on ennätysalhainen.

Kaman autotehdas valmistuu vauhdilla

Moskova. — Kuukautta ennen määräaikaa on alettu toimittaa osia Kaman autotehtaan pääkokoonpanoliukuhihnaa varten. Tatriaan rakennettavalle tehtaalle on lähetetty Valkovenäjältä ensimmäiset 200 tonnia rakenteita. Koneita ja laitteita Naberezhnyje Tshelnyn kaupunkiin saapuu maan kaikista osista.

Tehtaasta tulee ei vain Neuvostoliiton, vaan myös koko Euroopan suurin kuorma-autotehdas, kerrottiin tehtaan johtokunnasta Tassin kirjeenvaihtajalle.

Kun kapasiteetti otetaan täysin käyttöön siellä tuotetaan 150,000 suurta kuorma-autoa ja 250,000 mahtavaa diesel-moottoria. Viisivuotiskautena 1971—1975 aiotaan Neuvostoliitossa laajentaa kuorma-autotuotantoa puolitoista kertaa, pääasiassa Kaman tehtaan ansiosta.

Tämä vuosi on tärkeä vaihe tehtaan rakentamisessa. Otetaan käyttöön lämpösähkökeskuksen energiablokki, lopetetaan valu-, taonta-, auton- ja moottoriosastojen asennus.

Kaman tehtaan rakentamisen yhteydessä käytetään hyväksi neuvostoliittolaisen ja maailman autorakennuksen viime saavutuksia. Laajasti osallistuvat tehtaan rakentamiseen amerikkalaiset ja ranskalaiset firmat. Esimerkiksi vuoden 1971 syksyllä solmitun sopimuksen mukaisesti ranskalaisesta Renault-toiminimestä tuli osakas diesel-aggrekaattitehtaan suunnittelussa. Ensi vuonna siinä alkavat toimia ensimmäiset 130 automaattilinjaa, jotka tuottavat moottorinosia.

Värivalutehdasosaston suunnittelee amerikkalainen pittsburgilainen Swindall-Dressler -toiminimi. Tämä yhtiö toimittaa sitä varten myös teknologisen laitteiston.

Yhdysvalloissa äskettäin perustetun neuvostoliittolaisen ostokomission välityksellä on jo allekirjoitettu 33 sopimusta laitteiden toimituksista Kaman tehtaalle.

Sanoo Etelä-Korean syyllistyneen vehkeilyyn

Tokio. — Pohjois-Korea esitti sunnuntaina syytöksen, että Etelä Korea ja USA ovat lähettäneet vakoilijoita ottamaan selvää Pohjois-Korean sopivista paikoista lentoteitse kuljettaville asevoimille ja samalla räjäytääkseen asevarikkoja.

Tämän syytöksen esitti kommunistisen puolueen lehti Rodong Shinmun sanoen lisäksi, että Etelä-Korea syyllistyi sunnuntaina "vakavaan selkkauksen järjestämiseen" demilitarisoidun rajan keskipaikkeilla". Lehti ei selittänyt asiaa yksityiskohtaisemmin.

TUTUSTUMINEN SEV:IIN AVASI UUSIA NÄKYMIÄ

Helsinki — (KU) — Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan tekemä matka Moskovaan tutustumaan SEV:in toimintaan oli mielestäni hyvin onnistunut ja lisäksi erittäin paikallaan, sanoi SKDL:n puheenjohtaja Ele Alenius keskiviikkona.

—Valaiseva ja avoin keskustelu Sev:in pääsihteerin ja sihteeristön kanssa Sev:in toiminnasta yleensä ja Suomen ja Sev:in välillä äskettäin tehdyn sopimuksen avaamista näköaloista oli erittäin tervetullut. Koska matkalla oli mukana kaikkien eduskuntapuolueiden edustajia, oli tällä yhteydenotolla myös varsin laaja poliittinen merkitys, totesi Alenius.

— Keskustelussa todettiin molemmin puolin Suomen ja Sev:in välisen sopimuksen olevan ensimmäinen Sev:in ja kapitalistisen maan välillä tehty sopimus ja se on siten tärkeä ei vain Suomen ja Sev:in suhteiden kannalta vaan myös laajemmin mahdollisena mallina Sev:in ja muiden kapitalististen maiden välisiä suhteita ajatellen. Sev:in pääsihteeri korostikin, että on valmis yhteistyöhön ulkopuolisten maiden kanssa kansainvälisen työjaon periaatteiden pohjalla ja ilman että Sev pyrkisi olemaan mitenkään ylikansallinen elin.

— Saimme sen käsityksen, että kun sopimusta ryhdytään käytännössä toteuttamaan, Suomelle avautuu monia mahdollisuuksia kaupan ja yhteistyön laajentamiseen esim. selluloosa paperiteollisuuden aloilla sekä konetcollisuudessa Alenius totesi. Ratkaisevaa on nyt se, että sitä alusta, joka tähän mennessä on rakennettu, jatketaan välittömästi eteenpäin ja ryhdytään käytännön työhön. Ovet on avattu ja nyt on mahdollisuuksista ryhdyttävä tekemään todellisuutta, Alenius sanoi.

Vallankaappaus Uruguayssa

MONTEVIDEO. — Uruguayn presidentti Juan Maria Bordaberry on armeijan tukemana ottanut kaiken vallan itselleen ja hajottanut kansalliskokouksen sekä muodostanut sen tilalle valtion neuvoston, ilmoitettiin Montevideossa virallisesti keskiviikkona. Lehdistösensuuri on saatettu voimaan maassa.

Presidentti Bordaberryn ilmoitettiin tehneen päätöksensä puolustusministeri Walter Ravennan ja sisäministeri eversti Nestor Bolentinin suostumuksella.

Uudella valtion neuvostolla on samat oikeudet kuin kansalliskokouksella. Sen puheenjohtajana on varapresidentti Jorge Sapell.

Verettömän vallankaappauksen taustana on tarkkailijoiden mukaan armeijan painostus. Sotilasjohtajat ovat olleet tyytymättömiä sen johdosta, ettei heidän uudistusvaatimuksiinsa ole suostuttu.

Presidentti Bordaberry antoi keskiviikkona useita asetuksia, mutta niiden sisällöstä ei ole tarkempaa tietoa.

Uruguayn armeija on pidättänyt seitsemän uuden vasemmistolaisen sissijärjestön jäsentä. Miehet pidätettiin Paysandussa Uruguayn toiseksi suurimmassa kaupungissa. Armeijan ilmoituksen mukaan he kuuluvat vasemmistolaisesta vallankumousliikkestä irronneeseen ryhmään, joka kutsuu itseään "vallankumoukselliseksi kommunistipuolueeksi". Uusi ryhmä seuraa tunnetumman järjestön tupamarojen jälkiä.

Uruguayn suurin ammattiliitto CNT julisti keskiviikkona maahan yleislakon.

Keskiviikkona ilmestyivät Montevideon katukuvaan myös panssarit, jotka ympäröivät kansalliskokouksen istuntorakennuksen samaan aikaan kun sotilasosastot ottivat rakennuksen valvontaansa. Pääkaupungissa oli kuitenkin vallankaappauksesta huolimatta suhteellisen rauhallista.

Montevideossa ilmoitettiin myös vasemmistolaisen senaattorin Enrique Erron joutuneen pidätetyksi.

Minä tykkään suuripiirteisesti ajattelevasta miehestä — sellaisesta joka elokuvan jälkeen tilaa jättiläissuuren "pizzan".

Etykistä pohja myös talous- ja kulttuurivaihdolle

Moskova. — Neuvostoliittolainen viikkolehti Novoje Vremja kirjoitti viime viikon numerossaan Euroopan turvakokouksesta, joka alkaa Helsingissä ensi tiistaina. Lehti totesi olevan sekä mahdollista että toivottavaa, että Helsingin turvakokoukselle luodaan pohjaa myös kaupan, talouselämän, tieteen ja tekniikan alojen kasvavalle yhteistyölle eri maiden kesken.

Lehti huomautti Euroopan sosialististen valtioiden kannattavan sellaisten eri maille keskinäisesti edullisten taloussuhteiden luomista, jotka eivät ole suhdanteista riippuvaisia. Neuvostoliitolla on jo tällaiset bilateraaliset sopimukset mm. Suomen, Ranskan, Länsi-Saksan ja Itävallan kanssa. Lehdessä todettiin edelleen, että nämä kymmenvuotiset sopimukset voidaan tehdä jopa pitemmiksikin. Mm. Italialla, Ranskalla ja Länsi-Saksalla on jo nyt Neuvostoliiton kanssa 20-vuotiset maakaasun toimitussopimukset.

Novoje Vremjan artikkelissa suhtauduttiin varsin optimistisesti mahdollisuuksiin toteuttaa laajoja maiden yhteisprojekteja mm. voimatalouden, terveydenhoidon, sekä vesi- ja ilmaliikenteen aloilla, kun Euroopan turvallisuuskysymys saadaan ensin pysyvästi ratkaistuksi. Lehti totesi olevan aiheellista ottaa jo turvakokouksen yhteydessä esille mahdollinen yhteistyö tieteen ja tekniikan aloilla sekä ympäristönsuojelun ongelmien voittamisessa.

FINNAIR:IN

KEVÄT- JA KESÄHINNAT SUOMEEN

	15 April—31 May, 01 Sept.—31 Oct.	01 June—31 Aug.	01 Nov.—31 March
NORTH BAY	$358	437	336
SAULT STE MARIE	$339	418	317
SUDBURY	$360	439	338
THUNDER BAY	$339	418	317
TIMMINS	$376	455	354
TORONTO	$312	391	290
MONTREAL Via NYC	$312	391	290

Yllämainitut hinnat oikeuttavat 22—45 päivän oleskeluun Suomessa

Nuorisohinnat Torontosta Helsinkiin $279 kesällä $257 keväällä

VIRANOMAISTEN VAHVISTUSTA VAILLA

Käyttäkää hyväksi "Lentäkää nyt — maksakaa myöhemmin" suunnitelmaamme 10% käteen ja loput sopimuksen mukaan.

Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai

FINNAIR 1923 1973 50

8 King Street East
Toronto, Ontario
M5C [illegible]
Puh: (416) 362-1311

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VAUNULASTIMYYNTI

Polketkaa katsomassa jo tänään
CHESTERFIELD'ejä ...... $139—$399
MAKUUHUONEEN KALUSTOJA
säästätte $200 saakka
PATJOJA JA VUOTEITA
Patjat tai "Box" joustimet $19.95 läht.
Päälaudat .... 4.95 läht.
"Continental" vuoteita ... 39.95 läht.
JÄÄDYTTAJIA
9 kuutioj. — tilaa 305 lbs. — 139.95
12.2 kuutioj. — tilaa 428 lbs. — 159.95
15.2 kuutioj. — tilaa 521 lbs. — 179.95
20.5 kuutioj. — tilaa 718 lbs. — 199.95
23 kuutioj. — tilaa 890 lbs. — 225.00
10 kuutioj. pystyjäädyttäjä — 189.95
5—kpl. keittiokalustoja $39.00 lähtien
Astiakaappeja .... $69.00 lähtien
13 KUUTIOJALAN JÄÄKAAPPEJA
Automaattinen $279
Huurrettomia $295
SÄHKÖHELLOJA .... $169. läht.
VÄRITELEVISIOITA $100 säästöllä
Ostot 90 päivää ilman korkoa

DISCOUNT FURNITURE
45 Elm St. W. Rautatien vierressä

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young, O.D.
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita.
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Cecuttin leipää 4 — 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA — MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Postal Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

MUISTILISTA

Suurjuhlanäytelmän, Miljoonapamaus, harjoitus on Finnish-haalilla tiistaina ja torstaina klo 7 ip.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7 ip. Tervetuloa mukaan laulamaan.

CSJ:n Sudburyn osaston yleinen kuukausikokous pidetään Finnish-haalilla maanantaina, heinäkuun 9 pnä klo 7.30 illalla.

Suurjuhlakomitean kokous Finnish-haalilla maanantaina, heinäk 16 p. klo 7.30 illalla. Kaikki jäsenet mukaan!

Sudburyn Seurakerho kokoontuu heinä- ja elokuun aikana ainoastaan joka toinen viikko. Seuraava harjoitus- ja ajanvietetilaisuus on tiistaina, heinäkuun 17 pnä — kansantanhuharjoitukset klo 11.30 ap., kuntovoimisteluharjoitukset klo 12.30 ip. seura- ja ajanvietetuokio klo 1 ip. ja joukkolauluharjoitukset klo 3 ip. Uudet jäsenet tervetulleita!

Wanupin Sointu-kuoron harjoitukset Wanupin haalilla torstaisin kello 7 illalla. Tervetuloa laulamaan.

Talkoot Wanupin kentällä lauantaina, heinäk. 7 p. alkaen klo 9 ap. Talkootyönä suoritetaan heinänkatkaisua ja maalataan laululavan edessä oleva lattia. Jos teillä on heinänkatkaisukone, tuokaa se tullessanne.

Seurakerhon matkaan Nipissingille on liittynyt 136 henkilöä

Sudburyn Seurakerhon huvimatkaan, joka tehdään North Bayhin ja Lake Nipissingille, on liittynyt kaikkiaan 136 henkilöä. Kaikki linja-autopaikat on loppuunmyyty.

Matkalle lähdetään perjantaina, heinäkuun 6 pnä klo 8.45 Finnish-haalin edustalta. Kaikkien matkalle lähtijöiden tulee olla ylämainitussa paikassa viimeistään klo 8.30 aamulla. Laiva lähtee North Baysta klo 11 ap. ja palaa takaisin North Bayhin klo 5 ip. Siis 6 tunnin laivamatka. Laivasta on saatavana kaikenlaisia voileipiä ja pehmeitä juomia.

SAIRASLISTALLA

Voitto Lehti, Wanupista on hoidettavana Sudburyn Memorial-sairaalassa huone no. 423. Ystävät käykäähän tervehtimässä Voittoa.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

LUONNONKAASUASIAKKAIDEN HUOM!
TARJOAMME NYT
Kaasu-uunin ERIKOISPALVELUN
12.95
DAVEY-MEI FUELS
SUDBURY

'Sudburyn päivällä' hyvä yleisömenestys

Ontario Placessa Torontossa viime lauantaina vietetty "Sudbury päivä" onnistui varsinkin yleisökannatuksen puolesta odotettuakin paremmin.

Myös ohjelman esittäjiä oli Sudburysta saapunut yllättävän paljon ja joukossa oli hyvinkin korkeatasoisia esityksiä. Julkaistujen tietojen mukaan mukana oli Sudburysta kaikkiaan 57 eri ryhmää yhteensä arviolta noin 2,000 ihmistä.

Ohjelman esittäjinä oli lukuisia taiteilijaryhmiä, mukaanlukien eri kansalliisuusryhmien edustajia jotka esittivät pitkän, monipuolisen ja osittain hyvinkin arvokkaan ohjelmien. Pulmana tuntui olevan vain ohjelman järjestämisen puute mistä johtui, että esimerkiksi eräitä lasten tanssi- ja musiikkiesityksiä, niin mielenkiintoisia kuin ne olivatkin, oli siksi paljon, että yleisö alkoi virata pois ohjelman esityspaikalta. Samanlaisia "pitkästyttäviä" puolia ohjelman esityksestä voitaisiin mainita muitakin, kuten useat "esityslavalta" poistumiset ja takaisin tulot, joiden välttämisellä olisi säästetty aikaa ja vauhdittettu ohjelman esitystä yleensä.

Näistä pitkäveteisyys-heikkouksista huolimatta ohjelman esityksestä saatiin paljon hyvää ja arvokasta. Sudburyn suomalaisia edusti siellä noin 30-henkinen Sudburyn mieskuoro ja 35 henkeä käsittänyt CSJ:n sekakuoro Sävel joita oli vahvistamassa Wanupin osaston kuorolaiset. Mieslaulajain toimesta esitettiin m.m. Sibeliuksen Finlandia sekä soolo- ja duettonumeroita H. Laamasen ja E. Kinoksen toimesta.

Sekakuoro Sävel avustajineen esitti Laila Nordmanin johdolla ensiksi Suomen laulu ja sitten Kesäpäivä Kangasalla, Hyökyaalto, Heinäven laulu, Lapsuuden maa ja Laulu Vuokselle. Sävelen naiskuoro esitti myös Laila Nordmanin johdolla kaksi laulua.

Sudburyn päivän juhlintaa suosi kaunis suvinen sää. Erään tiedonannon mukaan siellä oli ennätysmäärä väkeä verrattuna joihinkin muihin samantapaisiin tilaisuuksiin.

Torontolaiset — mukaanlukien Toronton suomalaiset antoivat hyvän kannatuksen Sudburyn päivän vietolle.

KUOLLUT

Hilma (Roiha) Lehto, Sudburysta kuoli perjantaina, kesäk. 29 p. Sudbury General sairaalassa. Hän oli 72 vuoden ikäinen.

Pitkäaikaisen sairauden jälkeen kuollut Hilma (Roiha) Lehto oli syntynyt Alajärvellä Suomessa. Hän tuli Sudburyn seudulle v. 1924 ja asui tällä alueella kuolemaansa asti.

Suremaan jäi lähinnä poikansa Henry Roiha ja tyttärensä William (May) Lahti, molemmat Whitefishissa, tyttärensä Taimi Bertrand Montrealissa ja mrs. Arne (Anja) Kovala Sudburyssa sekä 12 lastenlasta ja 3 lastenlastenlasta ja siskonsa mrs. Aino Kantokoski, Suomessa.

Haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa tiistaina, heinäkuun 3 pnä. Ruumiinsiunauksen suoritti pastori Aimo Selin.

Alan William Kauhanen, Dowlingista, kuoli ikävän tapaturman johdosta Vermilion joella maanantaina, heinäkuun 2 pnä. Hän oli 10-vuotias. Hän joutui hukkumistapaturman uhriksi Vermilion sillan luona Levackin maantien varrella.

Sudburyssa syntynyt Alan William oli William ja Barbara Kauhasen ainoa poika.

Alan Kauhanen sai juuri suoritetuksi viidennen luokan Larchwoodin kansakoulussa.

Suremaan jäi vanhempiensa lisäksi isoäidit Irja Overmark ja Viesti Kauhanen, molemmat Sudburyssa.

Haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan tiistaina, heinäkuun 3 p. Ruumiinsiunauksen suoritti pastori Mark Suokonautio.

Tulkaa viettämään 3 nautintorikasta päivää suurjuhlassa

Viime viikon Vapaus-lehden numerossa kirjoitin tämän saman otsikon alla CSJ:n ja SCAUL:n tämän kesän yhteisestä vuotuisesta suurjuhlasta, rajoittuen selostus kuitenkin perjantai-illan lauantaipäivän ja -illan rientojen ja tilaisuuksien selostamiseen.

Kaikkien on hyvä muistaa, että CSJ:n ja SCAUL:n yhteiset vuotuiset suurjuhlat vietetään täällä Sudburyssa ja Wanupissa perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina, elokuun 3, 4 ja 5 päivinä.

Suurjuhlan sunnuntain juhlatilaisuudet ovat joka vuosi muodostuneet tämän juhlan arvokkaimmiksi juhlatilaisuuksiksi.

Sunnuntaina, elokuun 5 pnä klo 9 aamulla jatkuu SCAUL:n rata- ja kenttäurheilun mestaruuskilpailut Alerts-Visan kentällä Wanupissa. Silloin nähdään kovia kilpailuja eri sarjoissa. Sunnuntain urheilun mielenkiintoa lisää monet loppukilpailut ja jännittävät viestin juoksut seurojen välisinä kilpailuina.

Sunnuntain päiväjuhla alkaa klo 1 iltapäivällä. Silloin saamme kuulla ja nähdä komeat yhdistettyjen kuorojen ja orkesterien yhteisesitykset. Meillä on vain tilaisuus kerran vuodessa nauttia tällaisista suurista ja valtavista esityksistä. Kun kaikki neljä sekakuoroa ja kolme orkesteria ryhmittyvät esityslavalle, on se komea ja ihailtava katsella, että vielä voimme ja olemme tilaisuudessa näin voimakkaalla tavalla vaalimaan kansallisia laulun ja musiikkimme kuolemattomia perinteitä.

Sunnuntain päiväjuhlassa saamme katsella ja ihailla kaunista juhlamarssia värikkäine lippuineen. Silloin kuulemme lukuisten arvo- ja kutsuvieraiden tervehdyksiä, juhlapuhe Vapauden liikkeenhoitajalta Veli Kentalalta sekä lukuisia muita arvokkaita ohjelmanumeroita.

Sunnuntai-iltana on JUHLAKONSERTTI Mine-Mill-haalilla, 19 Regent St. South. Juhlakonsertin ohjelma on arvokas ja monipuolinen. Kuoro- ja orkesteriesitysten lisäksi on siellä monia yksityisnumeroita, johon sisältyy soololaulut, duetot, tanssit- ym. esitykset.

Suurjuhlan päättäjäistanssit on Wanupin haalilla sunnuntai-iltana, alkaen klo 11 illalla ja jatkuen maanantain aamutunneille saakka. "Pohjolan Pojat" soittoyhtye takaa, että kaikilla tulee olemaan hauskaa näissä tansseissa, sillä tämä yhtye laulusolisteineen tulee nostattamaan jokaisen tanssihalua ja jakaa reipasta tanssirytmiä.

Tässä kutsumme Canadan suomalaisia kaikkialta ja myös yhdysvaltalaisia ystäviä osallistumaan CSJ:n ja SCAUL:n yhteiseen vuotuiseen suurjuhlaan, jota vietetään Sudburyssa ja Wanupissa elokuun 3, 4 ja 5 päivinä! — Tervetuloa!

— E.S.

Wanupin osasto kiittää Soon Osastoa

CSJ:n Wanupin osasto on saanut iloisena yllätyksenä Sault Ste. Marien osastolta viidensadan dollarin lahjoituksen. Mukana seuranneessa kirjeessä sanottiin, että on otettu huomioon se seikka, että Wanupissa on vilkasta toimintaa, jota suuresti haittaa haalin puutteellisuudet. Sault Ste. Marien osaston toivomus on, että raha käytettäisiin pesuhuoneiden rakentamiseen sisälle.

Wanupin osastolla on suunnitelma levittää koko haalirakennusta niin paljon, että siihen saadaan pesuhuoneet ja myös näyttämön pukuhuone, koska meillä täällä on nuoria, jotka ovat näyttämötyöstäkin kiinnostuneita niin ajattelimme, että on paikallaan tehdä sellainen remontti. Se kaikki kysyy rahaa ja tämä Soon osaston lahjoitus on hyvänä pohjana. Siis Wanupin osaston jäsenet haluavat lausua mitä parhaimmat kiitokset Sault Ste. Marien tovereille.

Kiitollisuudella ja toveruudella,
CSJ:n Wanupin osasto

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksista

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on jälleen saatu lahjoituksia seuraavilta: Sulo Lindroos, Wahnapitae, Ont. $5.00, Ida Kontola, Wahnapitae, Ont. $2.00 ja John Ahlqvist Whitefish, Ont. $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksista.

Sudbury, Ont., Matteus-seurakunta

Haudattu: Leonhard Nielsen 62 v.
Vihitty: Daniel Cooper ja Sinikka Annala sekä William Moore ja Marlene Holkko.
Su. 8.7 Suomenkielinen jumalanpalvelus ja HPE klo 10.
Su 15.7 Aamukirkko klo 10 ja piknikki Pentti Kerolla, 111 Nepahwin, klo 2.

Seurakunnan pastorin lomakuukausi on heinäkuu, mutta mikäli hänet saa kiinni on hän valmis kaikkiin palveluksiin. Ellei häntä ole tavattavissa kehoitetaan kääntymään Copper Cliffin Pyhän Timoteuksen seurakunan opettajan, rovasti Yrjö Raivion puoleen.

Tervetuloa seurakuntamme tilaisuuksiin! — MJS.

KUOLLUT
Alan William Kauhanen
kuoli Vermillion joella maanantaina iltapäivällä, heinäkuun 2 pnä 1973, ollen 10 vuoden ikäinen.
Lähinnä kaipaamaan jäivät vanhempansa, William ja Barbara (Overmark) Kauhanen, 44 Pine Court, Dowling; isoäidit, mrs. Irja Overmark ja mrs. Viesti Kauhanen, molemmat Sudburyssa.
Hautajaiset toimitettiin Lougheedin hautaustoimiston kappelista 252 Regent St. S., tiistaina, heinäkuun 3 pnä Park Lawn hautausmaahan, Sudbury, Ont. —

KUOLLUT
Hilma Lehto (Roiha)
kuoli Sudbury General-sairaalassa perjantaina iltapäivällä, kesäkuun 29 pnä 1973, ollen 72 vuoden ikäinen.
Lähinnä kaipaamaan jäivät, poikansa Henry Roiha, Whitefishissa; kolme tytärtä, mrs. William (May) Lahti, Whitefishissa, mrs. Taimi Bertrand, Montrealissa ja mrs. Arne (Anja) Kovala, Sudburyssa sekä 12 lastenlasta ja kolme lastenlastenlasta, myös sisko, mrs. Aino Kantokoski, Suomessa.
Hautajaiset toimitettiin Lougheedin hautaustoimiston kappelista 252 Regent St. S., tiistaina, heinäkuun 3 pnä Park Lawn hautausmaan perhehautaan, Sudbury, Ontario.

VALVONTAKOMISSIONIN RATTAAT PYÖRIMÄÄN

Kaksi canadalaista kateissa; väliaikainen vallankumoushallitus ei omaksu vastuuta

Lauantaina Saigonista saatujen tietojen mukaan Etelä-Vietnamin rauhansopimusta valvomaan perustettu kansainvälinen valvontakomissioni (ICCS) sai jälleen rattaansa pyörimään.

Canadan valtuuskunnan johtaja Michel Gauvin, joka kieltäytyi puheenjohtajakautenaan (kesäkuussa) kutsumasta menettelytapasyiden perusteella valvontakomission kokousta, sanoi suostuvansa siihen, että hän lähettää kiistanalaisen raporttinsa ilman kahden jäsenmaan hyväksymistä yhteiselle komitealle.

Kiistanalaisena asiakirjana oli Canadan ja Indonesian edustajain laatima raportti, jonka mukaan väitetään pohjoisvietnamilaisia tulleen Etelä-Vietnamiin Pariisin rauhansopimuksen voimaan astumisen jälkeen. Puolan ja Unkarin edustajat kieltäytyivät sellaisen raportin allekirjoittamisesta.

Toiset jäsenmaat eivät tätä raporttia allekirjoittaneet, mutta kun mr Gauvin sen lähetti puheenjohtajan ominaisuudessa, niin hän voi väittää osaltaan myös vissinlaista "voittoa".

Väliaikaisen vallankumoushallituksen edustajat arvostelivat maanantaina valvontakomissionin canadalaisedustajia kahdestakin asiasta, ensin siitä, että canadalaiset yrittävät syyttää vallankumoushallitusta kahden canadalaisdiplomaatin katoamisesta ja myös siitä, että kadonneet canadalaiset olivat "ei-virallisella" matkalla Cam Tamin lähettyvillä, 35 mailia koilliseen Saigonista, kun he katosivat viime torstaina.

Vallankumoushallituksen edustaja, kenraalimajuri Hoang Anh Tuan sanoi canadalaisilta pyydetyn vahvistusta tietoon, että kadonneet canadalaiset olivat silloin "päivirallisella matkalla. Kadoksiin joutuneet canadalaiset ovat kapteeni Jan Patten Etobicokesta ja kapteeni Fletcher Thomson Ottawasta. Heidän sanotaan menneen vietnamilaisen tulkin ja autonajurin kanssa eräälle takatien kumiplantaasille.

James Andersonin Saigonista lähettämän selostuksen mukaan vallankumoushallituksen ja Canadan edustajain aiemmat kahnaukset saattavat vaikeuttaa tätä tilannetta.

Vallankumoushallituksen edustajat haluavat tietää, miksi nämä kaksi canadalaista ajoivat vapautusjoukkojen kontrolloimalle alueelle ilman valvontakomissionin muiden jäsenten läsnäoloa ja ilman etukäteen tehtyä järjestelyä vapautusjoukkojen edustajain kanssa.

Canadalaisedustajain sanotaan kuvanneen tätä matkaa "lipun näyttämisen" toimenpiteeksi.

Vallankumoushallituksen viranomaiset selittivät tiistaina, että he eivät omaksu vastuunalaisuutta kahden canadalaisen katoamisesta. He antoivat ymmärtää, että canadalaiset menivät viime torstaina huonoissa aikeissa vapautusarmeijan kontrolloimale alueelle.

Toisaalta kansainvälinen valvontakomissioni teki torstaina uuden yrityksen kadonneitten canadalaisten vapauttamiseksi. Neljän maan edustajista muodostettu ICCS päätti lähettää Saigonin hallinnon ja väliaikaisen vallankumoushallituksen muodostamalle yhteiselle sotilaskomitealle kirjeen pyytäen "hetikohtaista yhteistoiminnan tarjousta" kateissa olevien canadalaisten löytämiseksi.

Canadan valtuuskunnan johtajan Michael Gauvinin kerrotaan sanoneen, että huolimatta siitä olivatko nämä kadoksiin joutuneet canadalaiset virallisella tai ei-virallisella matkalla, heille tulisi varata ICCS:n jäseninä liikuntavapaus.

Mr Gauvinille lähettämässään pitkässä kirjeessä väliaikaisen vallankumoushallituksen valtuuskunnan johtaja kenraalimajuri Hoang Anh Tuan sanoo, että hänen valtuuskuntansa ei ole saanut mitään tietoa kadoksiin joutuneitten canadalaisten matkasta, eikä voi niin muodoin omaksua vastuunalaisuutta heistä.

Yhdysvaltain valtiollisen poliisin, FBI:n uudeksi päämieheksi nimitetty Clarence M. Kelly, joka on aiemmin ollut 21 vuotta FBI:n palveluksessa.

MUISTOJEN KUKAT
vanhusteni
Valpas Hännisen
kuoli heinäkuun 8 pnä 1972
ja
Maria Hännisen
kuoli tammikuun 25 pnä 1971
MUISTOLLE
TYTTÄRENSÄ
Bertha ja Kaarlo Toikka
Sudbury Ontario

KAUNEIMMAT KUKKASET
LAURI JÄRVEN
(South Porcupine, Ont.)
MUISTOLLE
Irja ja Kalle Tulla
Impi ja Frank Tommila
Kerttu ja Paavo Posso
Martta Ekholm
Selma ja Mauri Freeman
Maiju ja Jack Walli
Laina ja Urho Purra
Esther ja Toby Hakala
SUDBURY ONTARIO

'Parhaimmat onnittelumme Sinulle
Hilja Kaisla
täyttäessäsi 80 vuotta
heinäkuun 7 pnä, 1973
Viidakossa virvet vihertää,
aamun kastehelmet kimmeltää.
Riemuisasti linnut kilvan laulaa,
metsätiellä sitoo onnenpaulaa.

Senja ja Edwin Suksi
Alina ja Wm. Eklund
Rauha ja Aimo Mäki
Ida ja Oskar Männistö
Emmi ja H. Suomala
Hilma ja Ensio Wuori
Hilda Kauppila
Aino Lahti
Sofia Pöntiö
Mary Saari
Aili Roininen ja perhe
Irma ja E. Impola
Helen ja Aime Grenon
Myra ja George Piirainen
Helmi ja Olavi Lindroos
Ida ja Oiva Westerback
SUDBURY ONTARIO